Rok XIV. **Warszawa, dnia 20 czerwca 1938 r.** **Nr. 12**

OSZCZĘDNOŚĆ

DWUTYGODNIK POŚWIĘCONY SPRAWIE ORGANIZACJI OSZCZĘDNOSCI W POLSCE
ORGAN ZWIĄZKU KOMUNALNYCH KAS OSZCZĘDNOŚCI W WARSZAWIE

Komitet Redakcyjny: *Bolesław Chomicz, Mikołaj Dolanowski, Kazimierz Kohlmann, Jarosław Żaboklicki.*
Redaktor — *Bolesław Obszyński.*

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi:	REDAKCJA I ADMINISTRACJA:	CENY OGŁOSZEŃ
Rocznie . . . . . zł. 28.— Półrocznie . . . . „ 14.— Kwartalnie . . . . „ 7.— Miesięcznie . . . . „ 3.— Cena Nr. pojedyńcz. . „ 1.40	Warszawa, ul. Miodowa 6. Konto czekowe w P. K. O. Nr. 1520. Nakład i wydawnictwo „Samorządowego Instytutu Wydawniczego" Sp. z ogr. odp. w Warszawie, ul. Miodowa Nr. 6. Telef. 5-92-63. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca. Przedruk dozwolony za podaniem źródła	Strona w tekście: 300 zł., 1/2 str. 150 zł., 1/4 strony 75 zł. Poza tekstem za stronę 200 zł., 1/2 str. 100 zł., 1/4 str. 50 zł. Dla Komunalnych Kas Oszczędności bilanse i tabl. (dostarc. bezpośrednio do admin.) za str. 70 zł., 1/2 str. 35 zł., 1/4 str. 20 zł.

Niedopuszczalne metody pewnych „propagandzistów"...

Na łamach organu prasy polskiej, poczytywanego za poważny i bardzo poczytnego, odezwały się dwa dotychczas nienotowane głosy, skierowane pośrednio i bezpośrednio przeciw samej zasadzie oszczędzania.

Uważamy za konieczne poświęcenie im większej uwagi ze strony zorganizowanego oszczędnictwa celem usunięcia w samym zarodku tendencyj i metod, wysoce naszym zdaniem szkodliwych dla sprawy kapitalizacji wewnętrznej.

Dwugłos ten ukazał się w tym samym numerze pisma z dnia 6 czerwca rb. w nakładzie ogólnym pt. *„Pani Z. przestaje oszczędzać—10 złotych zyskane— fortuna przepadła"* i w dodatku świątecznym p. t. *„Pracuj, Kołataj, Oszczędzaj"*.

Autor tego drugiego, podanego w formie felietonu, nawiązuje do trzech tak popularnych liter P. K. O., które specjalną techniką zecerską jaskrawo wyodrębniają się w tytule, sugerując od razu czytelników, że treść felietonu dotyczy oszczędzania i największej naszej instytucji oszczędnościowej. W treści felietonu szkicuje dwa przeciwstawne sobie typy: p. Skrzętnego i p. Wydajskiego. Dowiadujemy, się, jak to p. Skrzętny pracowicie układał swój skromny budżet, jak to odmawiał sobie takich „przyjemności", jak wódka, papierosy, kino itd., by co miesiąc złożyć możliwie najwięcej na książeczkę oszczędnościową. Postanowił bowiem, prowadząc żywot pracowity i prosty, zrealizować marzenie swego życia — posiadanie własnego domku z ogródkiem. I oto po latach doczekał się spełnienia swych marzeń: za uskładane pieniądze stał się właścicielem upragnionej posiadłości i właśnie w pewnym momencie, polewając kwiatki, spostrzegł dawnego sąsiada p. Wydajskiego, „z grubym cygarem w ustach".

Pan Wydajski, ów dawny sąsiad, też pracownik jakiejś instytucji, ale znacznie więcej zarabiający, prowadził zgoła odmienny żywot: pił, hulał, pogrążony po uszy w długach. Gorszył się tym poczciwy p. Skrzętny i przewidywał, iż p. Wydajski źle skończy, kto wie, czy kiedyś nie będzie musiał wyciągnąć ręki po jałmużnę.

Zdziwił się też p. Skrzętny, iż spacerujący koło jego posiadłości p. Wydajski odziany był dostatnio i wcale na żebraka nie wyglądał. W pogawędce z nim nie mógł sobie jednak odmówić przyjemności zwrócenia uwagi, że gdyby p. Wydajski tak postępował, jak on, posiadałby obecnie nie taki mały domek, ale 5 piętrową kamienicę, jak ta np., którą niedaleko stamtąd było widać.

Co za zdumienie wszakże go ogarnęło, gdy p. Wydajski, śmiejąc się odparł, iż ta wspaniała kamienica należy właśnie od kilku miesięcy do niego, gdyż dostał ją w posagu za córką restauratora, u którego w ciągu dziewięciu lat hulał!

Oto zwięzłe streszczenie felietonu propagandzisty - humorysty. Przed kilkoma laty wydział propagandowy P. K. O. zamieszczał wcale udatne artykuliki, wzmianki i felietony w dyskretnej a często pięknej i nie pozbawionej wartości literackiej formie — prawie w całej prasie. Od dłuższego jednak czasu ta forma propagandy widocznie została zaniechana.

Czy streszczonym felietonikiem zamierzała ją wznowić sama instytucja? — wobec jego wyraźnej tendencji należy tę ewentualność odrzucić. Ale pozwolimy sobie wyrazić przypuszczenie, iż ta właśnie szkodliwa dla samej zasady oszczędzania tendencyjność „bajeczki dla młodszych dzieci i dla starszych", jak ją we wstępie nazywa autor — chyba jedynie przez przeoczenie redakcji znalazła się na łamach pisma. Wiadomo bowiem skądinąd, że omawiane tu pismo piórami swych współpracowników w dziale

ekonomicznym niejednokrotnie zabierało głos w sprawach oszczędności i jej popularyzacji, ustosunkowując się do tych zagadnień jak najprzychylniej.

Szerokie rzesze czytelników jednak nie będą napewno analizować, czy dane, zasadniczo wrogie wobec oszczędzania, stanowisko jest może wyrazem indywidualnych poglądów autora, lecz krótko sformułują swe wrażenie: „Prasa zwalcza oszczędzanie, wyśmiewa, wykpiwa pracownika oszczędzającego; prasa dowodzi, że lepiej jest hulać, przepijać zarobki, zadłużać się na beztroski tryb życia, bo w taki tylko sposób najłatwiej jest każdemu dojść... do posiadania pięciopiętrowej kamienicy!“

Tym bardziej tak mogą sądzić w pierwszej chwili najszersze warstwy czytelników tego pisma, iż druga notatka w tym samym numerze zamieszczona, już w samym tytule wyraźnie nawołuje do zaprzestania oszczędzania.

Artykulik ten nie został podpisany, lecz można się domyśleć, z jakich kół został nadesłany. Czy ta wielkim nakładem kosztów robiona reklama i propaganda gry loteryjnej jest prowadzona bezpośrednio, czy przez większe kolektury, rzecz w danym wypadku obojętna.

Treść tych „propagandowych“ notatek, artykulików i wzmianek, podana w formie zbyt często zgoła niewybrednej, usiłuje gwałtownie i w sposób demagogiczny nakłaniać tysiące i dziesiątki tysięcy obywateli d o h a z a r d u! Rysuje im barwne miraże podróży zagranicznych, posiadania własnej luksusowej willi w Cannes, rozmaitych uciech życiowych, wszczepiając te trujące miazmaty komu? — najszerszym, ubogim przeważnie warstwom świata pracy; kusząc w krzykliwy, jarmarczny sposób ludzi biednych, nie mogących związać końca z końcem, perspektywami dostępnymi dla bogatych próżniaków; demoralizując „prostaczków“ — „za jedne 10 złotych“.

„Artykuliki propagandowe“ zamieszcza prasa nie w dziale ogłoszeń, lecz w tekście; nie opatruje podpisami, daje jakby „od siebie“, „od redakcji“, tytuły drukuje wielkimi literami.

Czyż organy prasy, uważane za poważne, nie zdają sobie sprawy, że nawet ogłoszenia pewnego rodzaju mogą wywoływać w społeczeństwie reakcję szkodliwą; czy świadomie solidaryzują się z treścią wszystkich, zamieszczanych na swych łamach notatek tego rodzaju?

W artykuliku, wzmiankowanym wyżej, siostrzenica mówi np. „......I co cioci z tej oszczędności przyjdzie?“ Cały artykulik, jak i inne tego rodzaju tchnie bezdarnością i płycizną, ale różni się od innych tym właśnie, że bezpośrednio, brutalnie atakuje oszczędzanie wśród ludzi biednych, którzy mają do wyboru: „piątka“ losu loteryjnego za 10 zł, albo... pantofle dla siostrzenicy.

Atak ten jest pierwszym, ale może, niestety, nie ostatnim. Wobec jego szkodliwości dla sprawy mającej podstawowe, ogólnopaństwowe znaczenie, należy go odeprzeć w taki sposób, aby raz na zawsze oduczyć od tego rodzaju metod reklamiarskich jego autorów i inicjatorów.

Sądzimy że pożądaną byłaby tu energiczna ingerencja odpowiednich władz, a przede wszystkim Ministerstwa Skarbu, któremu podlegają instytucje loteryjne.

Do sprawy loterii wypadnie nam powrócić, aby szerzej omówić samo zagadnienie loterii i losowań w życiu gospodarczym społeczeństwa i państwa.

Winniśmy na zakończenie tych kilku uwag podkreślić zasadniczą wrogość wszelkich „przypadków losu“ wobec idei oszczędnościowej, której najusilniejsze krzewienie w Polsce leży w interesie Narodu i Państwa, a jest ustawowo nałożonym obowiązkiem i najważniejszym zadaniem instytucji oszczędnościowych.

III Międzynarodowy Kongres Oszczędnościowy odbyty w maju 1935 roku w Paryżu z udziałem licznej delegacji polskiej z wicemin. p. Wł. Korsakiem na czele, wyraźnie to stwierdził, potępiając wszelkiego rodzaju loterie i nawołując do ich zwalczania.

Fr. Świderski.

Ustawa o ulgach przy regulacji hipotecznej

Byłe zabory pruski i austriacki mają oddawna uregulowane księgi gruntowe dla wszystkich nieruchomości. Na obszarze zaś byłego zaboru rosyjskiego, stanowiącym 2/3 obszaru państwa, większa część drobnych gospodarstw wiejskich i spora liczba nieruchamości małomiasteczkowych nie posiada dotychczas ksiąg hipotecznych.

Urządzenie księgi hipotecznej inaczej zwanej wieczystą, czyli t. zw. wywołanie i regulacja pierwiastkowa hipoteki, nastręczało ogromne trudności i koszty niewspółmierne z wartością drobnej nieruchomości. Większa część drobnych rolników i posiadaczy niewielkich parcel w małych miasteczkach lęka się i unika tych trudności i kosztów i nie ma możności urządzenia hipoteki ani dla potrzeb kredytowych, ani nie może też korzystać z łatwiejszego zarejestrowania dotychczasowych długów rolniczych, rozłożonych z samego prawa na długoletnie spłaty. Winy dotychczasowego stanu rzeczy nie należy upatrywać w ogólnych zasadach hipoteki polskiej, obowiązujących na tych ziemiach, lecz jedynie w niektórych postanowieniach ustaw hipotecznych, a przede wszystkim w dotychczasowych przepisach dotyczących różnych opłat i należności skarbowych i innych. W zakresie kredytowym zachodziła paląca potrzeba przepisów mogących spełnić analogiczną dla kredytu rolę, jak dla ruchu budowlanego spełniała ustawa z dnia 24 marca 1933 r. o ulgach dla nowo wznoszonych budowli (Dz. U. nr 22/1933, poz. 173) jak i jej poprzedniczka, oraz następna ustawa o ulgach inwestycyjnych. Potrzeba ta była tym bardziej paląca, że różnice praktyk poszczególnych pisarzy hipotecznych i poszczególnych urzędów, wydających dokumenty potrzebne do regulacji hipotecznych, były bardzo zna-

czne i interpretacja wszelkich przepisów, a także wszelkie zwyczaje szły raczej po linii ściągnięcia jak największej kwoty od interesanta, aniżeli ułatwieniu jego sprawy o charakterze właściwie rejestracyjnym i porządkowym — wpisania do wykazu hipotecznego jego nieruchomości. Tym sposobem przeszkody piętrzące się przed zainteresowanym rolnikiem i właścicielem niewielkich parceli majątkowych odcinały go od zdrowego kredytu długoterminowego i zmuszały bądź do udawania się do prywatnych kredytodawców, bądź do korzystania w komunalnych kasach oszczędności z mniej dogodnego dla obydwuch stron kredytu wekslowego, czysto osobistego, bez zabezpieczenia rzeczowego.

O uregulowanie tego stanu rzeczy odzywały się różne głosy ze strony czynników zainteresowanych, zarówno ze sfer rolniczych jak i kredytowych, na łamach prasy i wypowiedzeniach się różnych instytucyj.*)

Konkretną inicjatywę podjął p. Bolesław Chomicz, dyrektor naczelny Komunalnej Kasy Oszczędności pow. Warszawskiego i wiceprezes Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zwracając uwagę czynników miarodajnych i K. K. O.; opracowany przy udziale niżej podpisanego memoriał K.K.O. pow. Warszawskiego został złożony Ministerstwu Sprawiedliwiści 20 stycznia 1936 r. wraz z konkretnym projektem ustawy. Wysunięto w nim trzy problemy jako najbardziej palące: 1) nadmierne koszty dokumentów i samego postępowania przy pierwiastkowej regulacji hipotecznej, a więc potrzebę ulg, 2) trudności i koszty dostarczanych dowodów własności i ścisłego oznaczenia nieruchomości, a zwłaszcza jej granic (kwestia planów ewentualnie innych dowodów) i 3) potrzebę uproszczenia i ułatwienia w zakresie niektórych przepisów postępowania hipotecznego, bez naruszania zresztą podstawowych zasad systematu hipotecznego.

Rząd dokonał rozwiązania na drodze ustawodawczej pierwszego problemu, wnosząc projekt ustawy o ulgach przy regulacji hipotecznej (druk sejmowy w kadencji IV sesji zwyczajnej r. 1937/38 nr 573), (Uchwała Rady Ministrów z dn. 24.XI.1937 r.). W uzasadnieniu słusznie wysuięto:

„Na obszarze województw środkowych i wschodnich uregulowanie hipoteki jest pozostawione woli osób interesowanych. Jednakże z inicjatywy prywatnej nowych książek hipotecznych zakłada się bardzo niewiele i większość jednostek gospodarczych nie posiada dotychczas hipoteki. Szkodliwość tego stanu dla życia gospodarczego i konieczność zastosowania środków zaradczych podnoszono wielokrotnie z różnych stron, a w szczególności ze strony sfer poselskich i instytucyj finansowo - kredytowych. Projektowana ustawa ma na celu zniżenie kosztów regulacji hipoteki, nie ulega bowiem wątpliwości, że nadmierne koszty są główną przyczyną hamującą jej rozwój.

Projekt opiera się na założeniu, że rozpowszechnienie hipoteki leży w interesie nie tylko prywatnym, ale i publicznym, i że państwo powinno przyjść z pomocą w tym kierunku przynajmniej mniejszej własności ziemskiej (do 50 ha).

Należy zauważyć, że województwa zachodnie i południowe posiadają hipotekę powszechną założoną kosztem państwa i opartą na mapach katastralnych, sporządzonych również przez państwo i na jego koszt. Tymczasem w województwach środkowych i wschodnich interesowany musi z okazji założenia księgi hipotecznej opłacić nie tylko mierniczego, lecz także musi ponieść znaczne świadczenia pieniężne głównie na rzecz Skarbu państwa".

Projekt rządowy z niewielkimi tylko poprawkami dokonanymi w Izbach, zresztą szczęśliwymi, stał się ustawą z dnia 9.IV.1938 r. o ulgach przy regulacji hipotecznej (Dziennik Ustaw Nr 27 z r. 1938 poz. 241).

Ustawa obejmuje ulgi dla nieruchomości o obszarze nie przekraczającym 50 ha., położonych poza granicami administracyjnymi miast, wydzielonych z powiatowych związków samorządowych (art. 1). Szczęśliwa poprawka w izbach rozszerzyła projektowane pierwotnie ulgi dla nieruchomości poza granicami administracyjnymi miast również na mniejsze miasteczka i miasta, nie wydzielone z powiatowych związków samorządowych. Nie wiadomo jednak, dlaczego pozostanie jeszcze pewna kategoria niewielkich nieruchomości na przedmieściach większych miast, jak Warszawy, Wilna, Lublina, Częstochowy i t. p., które z dobrodziejstw ustawy korzystać nie będą, aczkolwiek by na to zasługiwały, gdyż są to raczej drobniejsze nieruchomości miejskie czy przedmiejskie, w znacznym stopniu zaniedbane i właśnie, jak np. nawet w Warszawie, na Kole czy Ochocie, wyłączone z obrotu gospodarczego. Głównie oczywiście ma jednak znaczenie ustawa dla najmniejszych nieruchomości wiejskich, których granica słusznie jest określona jako obszar nie przewyższający 50 ha., tak znaczne bowiem, zwłaszcza na kresach, znajdują się gospodarstwa właśnie potrzebujące ulg tego rodzaju i kredytu.

Ustawa obejmuje następujące ulgi przy regulacji hipotecznej nieruchomości:

1) zwolnienie od opłat sądowych (art. 2), którymi były drobne wprawdzie, bo 50 gr. liczące opłaty od każdego z załączników i 3 zł — od treści do wykazu hipotecznego, niemniej jednak stanowiące niekiedy kwotę pokaźną,

2) zwolnienie od opłat stemplowych dokumentów potrzebnych do pierwiastkowej regulacji hipotecznej (art. 3 i 5 ustawy). Należą tu pełnomocnistwa, świadectwa wydawane przez urzędy państwowe, w szczególności wypisy, odpisy i wszelkie inne świadectwa i wyciągi z akt stanu cywilnego, o ile nie wydaje ich urząd, którego koszty utrzymania ponosi państwo (w tym razie opłata stemplowa wynosi 1 zł), — oraz zwolnienie od opłaty stemplowej podań o takie świadectwa i dokumenty. Tu jednak jest ograniczenie, że takie dokumenty winny być przesyłane sądowi (Wydziałowi Hipotecznemu) bez-

---

*) Z głosów w czasach ostatnich zanotujmy artykuł Józefa Radwana w Kurierze Porannym z 12.X.1936 r. „O podniesienie gospodarstw włościańskich", przemówienia sejmowe posłów Chełmickiego (16.II.1937) i Tomasza Kozłowskiego, wreszcie artykuły niżej podpisanego w „Życiu Rolniczym", organie Związku Izb i organizacyj Rolniczych, nr 1 i 4 z r. 1937 i w „Głosie Sądownictwa" nr 10 z 1937 r.

pośrednio przez sporządzającego dokument. Jest to podyktowane dbałością, aby dokument wydany bezpośrednio stronie interesowanej nie był używany do innych celów jak tylko i wyłącznie do regulacji pierwiastkowej hipotecznej; w praktyce jednak może niekiedy opóźniać procedurę regulacji hipotecznej,

3) zwolnienie od obowiązku uzyskania zezwolenia władzy skarbowej na pierwiastkową regulację hipoteczną (przepisanie tytułu własności majątku spadkowego w księdze hipotecznej) (art. 7 ustawy). Pierwiastkowa regulacja nie jest więc uzależniona od zezwolenia władzy skarbowej i może być dokonaną bez względu na to, czy podatek spadkowy został uiszczony lub zabezpieczony. Art. 27 przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej (Dziennik Ustaw z r. 1923 Nr 55, poz. 391) wymaga zezwolenia władzy skarbowej na wszelkie przepisanie tytułu własności lub wydanie w inne ręce przedmiotu spadku, względnie zaświadczenia, że podatek został uregulowany lub że się nie należy, o ile tylko zachodzi przejście majątku wskutek spadkobrania lub darowizny. Zwolnienie od uciążliwego obowiązku wyjednywania takiego zezwolenia, względnie zaświadczenia, jest bodaj najbardziej atrakcyjnym momentem w stosowaniu ustawy. Dotychczas bowiem na stwierdzenie, że podatek się nie należy lub celem uregulowania podatku, musiał zainteresowany przedłożyć urzędowi skarbowemu znaczną ilość dokumentów, oznaczających przedmiot spadkowy i jego wartość oraz dowody pokrewieństwa, co w najprostszych wypadkach pociągało wydatki kilkunastu do kilkudziesięciu złotych, ale przy zawikłanych dochodziło do sum fantastycznie wysokich, najzupełniej niepotrzebnie obciążających kosztami formalnych dokumentów gospodarstwa włościańskie i małomiasteczkowe.

5) Wreszcie ustawa sprowadza do minimum koszty wypisów z aktów stanu cywilnego dla celów pierwiastkowej regulacji hipotecznej (art. 5) oraz koszty zaświadczeń wydanych przez zarządy gminne i miejskie o posiadaniu nieruchomości i nazwie (art. 6), sprowadzając pierwsze z nich do kosztów zł 1,10 jeśli wydaje urząd stanu cywilnego, którego koszty utrzymania ponosi państwo, a zł 1,— — jeśli chodzi o inny urząd, zaś świadectw gminnych do zł 2,—.

Prócz tego obietnicę zawartą w druku sejmowym Nr 573 o obniżeniu opłaty pisarza hipotecznego za czynności związane z pierwiastkową regulacją wykonał Minister Sprawiedliwości rozporządzeniem z dnia 29 kwietnia 1938 r. (Dz. U. 31 z r. 1938, poz. 274), oznaczając w taksie dla pisarzy hipotecznych kwotę 6 zł za protokół pierwiastkowej regulacji nieruchomości podlegającej ulgom według omawianej ustawy, a dla innej nieruchomości w kancelariach hipotecznych przy Sądach Grodzkich zł 10,—, przy Sądach Okręgowych zł 18, — (te ostatnie zresztą zgodnie ze stanem dotychczasowym).

Zrozumienie doniosłości gospodarczej ustawy nie może nastąpić bez konkretnego uwydatnienia jej efektów na przykładach. Przeto pozwalam sobie przytoczyć, jak rzecz się przedstawia dotychczas i jak się ma przedstawiać obecnie, w 2-ch przykładach z wariantami:

PRZYKŁAD 1:	Poprzednio Złotych	Obecnie Złotych
a) Wniosek o wywołanie hipoteki — opłaty pisarskie	6,—	6,—
b) świadectwo wójta gminy o posiadaniu nieruchomości i jej nazwie	5,— lub 20,—	2,—
c) „Informacja“ archiwum skarbowego dotycząca wpisu w tabeli likwidacyjnej włościańskiej	4,—	4,—
d) akta stanu cywilnego, wykazujące pokrewieństwo, przeciętnie: akt śmierci dziadka figurującego w tabeli, akt urodzenia syna, akt jego śmierci, akta urodzenia np. dwóch wnuków i jednej wnuczki zamężnej, akt ślubu tej ostatniej, to jest trojga obecnych współwłaścicieli osady, razem siedem aktów, z których większość jest w języku rosyjskim i polskim — kosztują w kancelariach parafialnych po 6 — 12 zł, a w archiwum powiatowym hipotecznym po zł 3 gr. 10 lub po 4 zł 10 gr., razem więc te akta	28,70 lub 84,—	7,—
e) zaświadczenie urzędu skarbowego, że podatek spadkowy został uiszczony, lub że się nie należy, poprzedzone postępowaniem spadkowym w urzędzie skarbowym, którego koszt minimalny: jedno podanie — zł 5 gr. 50 opłaty stemplowej, albo też znacznie większy, o ile liczni spadkobiercy, kilka obiektów spadkowych, o ile urząd dokonywał ustalenia wartości ruchomości czy nieruchomości, o ile żądał złożenia wszystkich dowodów pokrewieństwa, oraz koszt opłaty stemplowej samego zaświadczenia 5 zł 50 gr., razem więc przeciętne koszty około	11,— lub 100,—	0,—

	Poprzednio Złotych	Obecnie Złotych
f) plan nieruchomości, sporządzony przez mierniczego przysięgłego, zatwierzony przez Wydział Powiatowy, względnie przez strostę (komisarza ziemskiego), wynagrodzenie mierniczego i opłata za zatwierdzenie około	40,— lub 300,—	40,— lub 300,—
g) obwieszczenie urzędowe	8,—	8,—
h) opłata sądowa od załączników po 50 gr. od każdego powyżej p. b) — do f) razem 11 załączników	5,50	0,—
i) książka hipoteczna	19,50	19,50
Razem wniosek o wywołanie i dokumenty:	127,70 lub 547,—	86,50 lub 346,50

a więc prócz planu koszta zł 46,50, mniej niż poprzednio o 81 — 200,50 zł.

PRZYKŁAD 2:

	Poprzednio Złotych	Obecnie Złotych
a) Wniosek o wywołanie hipoteki — opłaty pisarskie	6,—	6,—
b) świadectwo wójta gminy o posiadaniu nieruchomości i jej nazwie	5,— lub 20,—	2,—
f) plan nieruchomości, jak wyżej	40,— lub 300,—	40,— lub 300,—
g) obwieszczenie urzędowe	8,—	8,—
k) wypis aktu notarialnego nabycia nieruchomości, minimalnej wielkości: opłata stemplowa 6,60 zł i opłata notarialna (art. 10 taksy notarialnej) 6 zł, jeśli akt liczy 3 strony, może być jednak o kilka stron więcej (za każdą stronę 4 zł 20 gr), a więc np.	12,60 lub 20,40	6,— lub 10,—
h) opłata sądowa od załączników po 50 gr. od każdego: powyżej p-kty b), f), k)	1,50	0,—
i) książka hipoteczna	19,50	19,50
Razem wniosek o wywołanie i dokumenty	92,60 lub 375,40	81,50 lub 341,50
Prócz planu koszty wynoszą		41,50 lub 45,50

a więc mniej niż poprzednio o zł 11,10 lub 33,90

Regulacja dla obydwóch przykładów jednakowo:

	Poprzednio Złotych	Obecnie Złotych
l) opłata sądowa od dwóch treści do wykazu hipotecznego po zł 3,— od treści	6,—	0,—
(minimum 2 treści, tj. jeśli niema wpisów długów i obciążeń do dz. IV. wykazu, ani ścieśnień np. dożywocie do działu III wykazu).		
m) protokół pierwiastkowej regulacji — opłaty pisarskiej	10,—	6,—
n) wpis dwóch treści — opłaty pisarskie po 50 gr.	1,—	0,—
o) zaświadczenie pisarza o dokonanym obwieszczeniu i wywieszeniu obwieszczenia	6,50	0,—
p) opłaty sądowe od załączników dwóch (pkt. o) po 50 gr.	1,—	0,—
Razem regulacja	24,50	6,—
a więc mniej niż poprzednio (24,50 mniej 6,—) o zł	18,50	

Łącznie więc całość kosztów w wyżej omówionych przykładach za wywołanie i regulację wyniesie zamiast poprzednich kwot:

wywołanie i dokumenty	127,70	547,—	92,60	375,40
regulacja	24,50	24,50	24,50	24,50
	152,20	571,60	117,10	399,90
obecnie	92,50	352,50	87,50	346,50
Potanienie znaczne:	59,70	219,10	29,60	53,40

Zaznaczyć należy, że przykłady powyższe obejmują typowe najprostsze i niesporne wydatki na tle praktyki bieżącej Wydziałów Hipotecznych przy Sądach Grodzkich.

Z powyższej sumy widać, że nie licząc planu, koszty obecne wywołania i regulacji hipoteki według ustawy wynoszą 52,50, 47,50, 51,50, a więc wahają się około kwoty zł 50.—. Potanienie stanowi w procentach bardzo znaczną różnicę kosztów, a w cyfrach absolutnych także niekiedy dość duże kwoty i koszty regulacji obecnie sprowadzają się do wcale racjonalnej kwoty około zł 50,—, stojącej już w rozsądnym stosunku dla nieruchomości mających wartość kilku tysięcy. (Mają być jeszcze mniejsze przez zmniejszenie kosztów książek hipotecznych i obwieszczeń).

Nie została jednak rozwiązana kwestia planu i jego kosztów, a ta stoi nie mniej walnie na przeszkodzie do powszechnego uregulowania hipotecznego wszystkich nieruchomości. Kwestia ta wymaga osobnego omówienia i ewentualnego zestawienia z pro-

jektowaną ustawą o rejestrach gruntowych. Ustawa o ulgach przy regulacji wydaje się przewidywać specjalnie na cele sporządzenia planu zaciągnięcie pożyczki w K. K. O. czy innej instytucji. Artykuł 4-ty ustawy wprowadza zwolnienie pierwszej po regulacji pożyczki do sumy zł 500,—, od opłat stemplowych i sądowych. Ulga ta w rzeczywistości wynosi co do opłaty stemplowej w stosunku do zł 500,— zł 1,65—2,75. Co do opłaty sądowej — zł 3,—. Razem więc kwota ulgi nie przenosi 10 zł, nie da się porównać z ulgami np. inwestycyjnymi lub przy nabywaniu samochodu i sama przez się nie może być atrakcyjną do tego stopnia, ażeby skłaniać interesanta do zaciągania pożyczki. Zauważyć przy tym należy, że koszty pożyczki hipotecznej do zł 500,— obejmą jeszcze 10 zł wynagrodzenia notariusza, 3 zł za wypis oraz około 10 zł za wyciąg hipoteczny, który trzeba przedłożyć wierzycielowi, razem więc zł 23,—, a więc i tak już blisko 5% kapitału pożyczkowego 500 złotowego. Kalkulacja kosztów interesanta co do pożyczki większej np. na zł 1.500,— przedstawi się następująco:

1. wynagrodzenie notariusza	zł 22,50
2. opłata stemplowa od nadwyżki ponad 500 zł tj. od 1.000 zł w myśl art. 4. ustawy przy pożyczce w K. K. O.	„ 3,30
3. opłata hipoteczna wg art. 4 ustawy	„ 1,—
4. wypis aktu notarialnego	„ 12,60
5. wyciąg wykazu hipotecznego	„ 10,—
	zł 49,40

czyli kwotę około 3,5% kapitału zł 1.500,— pożyczki.

W tym punkcie ustawa wykazuje niepotrzebny fiskalizm. Odjęcie od wyżej wymienionej kwoty zł 49,40 kwot na rzecz Skarbu państwa i pozostawienie jedynie sum dla notariusza (p. 1 i połowa pod p. 4), których zmniejszenie wydaje się już niemożliwe, dałoby ulgę istotną, a Skarbowi nie przyczyniłoby uszczerbku. W obecnym stanie rzeczy art. 4 ustawy nie będzie spełniał zamierzonej roli sam przez się i tylko motyw spłaty uciążliwych długów lub rozwikłania skomplikowanych stosunków rodzinnych może skłonić interesanta do regulacji pierwiastkowej i zaciągnięcia pożyczki tego typu, nie zaś samo przez się zamiłowanie do porządku prawnego i chęć poczynienia inwestycyj.

Ustawa przewiduje też odpowiednie stosowanie przepisów jej przy wydzielaniu nieruchomości, podlegającej ustawie, do oddzielnej księgi hipotecznej (art. 8). Oznacza to zwolnienie od opłat sądowych i zmniejszenie kosztów zaświadczenia gminy do 2 zł. W praktyce, takie wydzielenie, czyli tzw. segregacja, pociąga za sobą koszty:

	dawniej:	obecnie:
1. opłaty pisarza hipotecznego od wniosków w księdze głównej	zł 18,—	18,—
2. opłaty pisarza hipotecznego	„ 6,—	6,—
3. opłaty pisarza hip. od wpisania treści (4 conajmniej) do wykazu	„ 2,—	2,—
4. opłaty sądowe od wpisania treści (4)	„ 12,—	0,—
5. zaświadczenie gminy o nazwie	„ 10,—	2,—
6. koszty książki hipotecznej	„ 19,50	19,50
razem	zł 67,50	47,50

Potanienie więc jest poważne przy najprostszym przykładzie najprostszego wypadku, natomiast stosunkowo bardzo znaczne przy większej ilości treści wpisywanych do wykazu hipotecznego, przy znacznej ilości wpisów o służebnościach i obciążeniach hipotecznych. W tym punkcie jest niewątpliwie ustawa jednym z czynników mogących wpłynąć na większy porządek i przejrzystość wykazów hipotecznych drobniejszych nieruchomości powstałych z parcelacji.

Ulgi przewidziane ustawą będą stosowane do 31 marca 1943 r., a więc w ciągu lat pięciu. Jeśli ustawa nie rozwiązuje wszystkich zagadnień i nie obniża wszystkich kosztów, to w każdym razie nastąpiło bardzo znaczne obniżenie kosztownej dotychczas procedury. Ustawa może zachęcoć znaczne szeregi właścicieli dotychczas niehipotekowanej nieruchomości do pierwiastkowej regulacji, oczywiście pod tym warunkiem, ażeby wiadomość o nich dotarła do tych zainteresowanych. Z tego względu zasługuje ustawa na baczną uwagę kas komunalnych i rozpowszechnienie o niej wiadomości wśród kandydatów na kredytobiorców. Z pomocą ulg w tej ustawie przewidzianych może wejść do obrotu kredytowego liczna rzesza właścicieli wiejskich i małomiasteczkowych drobnych nieruchomości, dotychczas z dobrodziejstwa tańszego kredytu nie mogących korzystać. Życzyć by jednak należało, by niektóre mniej jasne punkty ustawy zostały wyjaśnione w rozporządzeniu wykonawczym, zwłaszcza by jak najrychlej zostały określone przewidziane ustawą wzory wyciągów z akt stanu cywilnego. Życie zapewne wykaże potrzebę znowelizowania ustawy, zwłaszcza art. 4 i rozszerzenia jej ulg.

Szczególne znaczenie posiadać też może ustawa dla K. K. O. jako wierzycieli takich osób, które zabrnąwszy w dług wekslowy wobec kasy nie spłacają go z powodu chwilowej niemożności. Nie tylko właściciele, lecz każdy interes w tym mający może żądać wywołania i uregulowania hipotecznego nieruchomości (art. 17 instrukcji hipotecznej z r. 1925 na zasadzie art. 11 prawa o przywilejach i hipotekach z 1825 r., względnie art. 140 prawa hipotecznego ziem wschodnich (Dz. Ust. 53/1928 poz. 510). Przeto K. K. O. jako wierzyciel, mając swe prawa stwierdzone tytułem wykonawczym, o ile dawniej nie miała interesu w zbyt kłopotliwym wywoływaniu do regulacji i przeprowadzaniu regulacji hipotecznej nieruchomości niehipotekowanej, należącej do drobnego dłużnika, o tyle obecnie bądź za wspólnym porozumieniem z dłużnikiem i żyrantami, bądź bez niego może przeprowadzić hipoteczną regulację w toku egzekucji z nieruchomości nie hipotekowanej, bądź też tylko grożąc egzekucją. W takim razie możliwa jest w wielu wypadkach dla wszystkich stron: dla dłużnika dla żyrantów i dla kasy zmiana charakteru długu wekslowego na zabezpieczony hipotecznie, ku zadowoleniu tych wszystkich stron.

Uwagi powyższe nie wyczerpują wszystkich kwestyj wiążących się z niewielką ilością, ale zasobnych w treści, artykułów ustawy, która zasługuje na baczne zwrócenie na nią uwagi i dopilnowanie prawidłowego zastosowania — przede wszystkim przez kredytodawców. *Dr. Edward Muszalski.*

Operacje inkasowe KKO.

Jakkolwiek operacje inkasowe nie należą do głównych zadań komunalnych kas oszczędności, jednakże odgrywają niepoślednią rolę w ich działalności i z tego względu warto się zastanowić nad warunkami, w jakich praca ta się odbywa i nad możliwościami jej rozwoju.

Korzyści płynące dla K. K. O. z tytułu załatwiania zleceń inkasowych są dwojakie: dodatnie oddziaływanie na stronę budżetową i popularyzacja instytucji przez zwiększenie ilości klientów.

Rzecz oczywista, że pełnię korzyści z racji załatwiania transakcji inkasowych, których cechą dodatnią jest brak ryzyka, w przeciwieństwie np. do akcji kredytowej, można osiągnąć tylko pod warunkiem poprawnego wywiązywania się z tego zadania, co polega w głównej mierze na terminowym wypłacaniu wzgl. przekazywaniu komitentom wpływających dla nich sum.

W ten sposób kasa uzyskuje możność stopniowego rozszerzania zasięgu tej pracy i wyrabia sobie czy też utrwala opinię — nie tylko na terenie swej działalności, lecz i poza jego obrębem — solidnej, dysponującej dostatecznymi środkami obrotowymi instytucji.

Działanie tej opinii nie ogranicza się oczywiście tylko do operacji inkasowych, lecz wpływa na główne zadanie K. K. O., jakim jest gromadzenie wkładów oszczędnościowych i nie jest bez znaczenia przy kształtowaniu się stosunków kredytowych danej kasy z centralnymi instytucjami finansowymi, które częstokroć uzależniają swą decyzję od sposobu wypełniania przez kasę swych zobowiązań w ogóle, a więc i — zleceń inkasowych.

Jakkolwiek celem niniejszego artykułu nie jest omawianie strony technicznej działu inkasowego, wspomnimy nawiasem tylko o potrzebie normowania stawek inkasowych w ten spośób, aby nie przewyższały one prowizji stosowanej przez urzędy pocztowe i inne instytucje konkurencyjne, o pobieraniu od klientów przypadkowych lub niepewnych składających weksle do inkasa należności za ewentualny protest oraz o prowadzeniu ewidencji należnych kasie kwot z tytułu kosztów protestu i porta.

Zdarzają się wypadki, że K. K. O. ulegając prośbom płatników nie odsyłają od razu weksli protestowanych komitentom, a zatrzymują je przez pewien czas w oczekiwaniu wpłacenia równowartości. — Wywołuje to częstokroć nieporozumienia ze zleceniodawcami, czego można uniknąć przez uprzednie otrzymanie od nich wyjaśnienia, czy wymagany jest natychmiastowy zwrot weksli zaprotestowanych, czy też prośby płatników mają być uwzględniane i w jakich granicach.

Omawiając sprawy inkasowe nie podobna pominąć milczeniem ważnej roli, jaką odgrywa dla komunalnych kas oszczędności sprawowanie czynności zastępczych z ramienia Banku Polskiego. Posiadanie tego zaszczytnego mandatu przez K. K. O. jest pożądanym wyróżnieniem, która podnosi prestiż instytucji prowincjonalnej na miejscu i zwiększa stopień zaufania do niej ze strony zleceniodawców zamiejscowych, nie mówiąc już o korzyści materialnej.

Mandaty te piastuje tylko część komunalnych kas oszczędności i nie mogło być inaczej, gdyż w czasie rozdawnictwa zastępstw wiele kas jeszcze nie istniało i Bank Polski z natury rzeczy oparł się w odnośnych miejscowościach na innych działających tam instytucjach.

Wydaje się rzeczą niewątpliwą, że w tych punktach, gdzie istniało parę placówek finansowych, Bank Polski wybierał taką, która odpowiadała mu najwięcej z tytułu lokalnego znaczenia i gwarancji bezpieczeństwa, tam zaś, gdzie istniała tylko jedna placówka i to nie odpowiadająca wymaganiom Banku, musiał żądać od niej dostarczenia gwarancji osób prywatnych.

Obecnie sytuacja radykalnie się zmieniła i na terenie Rzeczypospolitej powstała sieć komunalnych kas oszczędności, które szczególnie w mniejszych miejscowościach zmajoryzowały inne instytucje finansowe, wybijając się na pierwsze miejsce pod względem ożywiania miejscowego życia gospodarczego i wypełniania na terenie swej działalności zadań o charakterze ogólno - państwowym, jak np. subskrypcja pożyczek państwowych, zbiórka na różne cele społeczne, oddłużenie rolnictwa,, rozprowadzanie kredytów t. zw. celowych, zaopatrywanie w tani kredyt rzemiosła itd.

Ponieważ kasy oszczędności wypełniają te zadania z wielkim nakładem drobiazgowej, mało intratnej lub bezinteresownej pracy, przyjmując przy tym na siebie w dziedzinie kredytowej cały ciężar odpowiedzialności w stosunku do banków państwowych, wydaje się słusznym, aby korzystały one z przywileju posiadania zastępstw dla inkasowania weksli z ramienia Banku Polskiego, t. j. instytucji uczestniczącej na szeroką skalę, jakkolwiek w inny sposób, w realizacji wspomnianych wyżej zadań ogólno - państwowych.

W ten sposób, zamiast powyżej opisanej przypadkowości w piastowaniu tych mandatów zostałaby wprowadzona w życie zasada jednolitości we współpracy Banku Polskiego z K. K. O., znajdująca swe usprawiedliwienie w tych przesłankach, którymi Bank się kierował przy nadawaniu zastępstw w poprzedniej konfiguracji krajowych placówek finansowych.

Poza tym, jeśli się zgodzić, że komunalne kasy oszczędności odgrywają szczególnie w mniejszych ośrodkach dominującą, a czasem wyłączną rolę, jako źródło zdrowego kredytu, można dojść do wniosku, że popieranie tych instytucyj, przez dodatnie oddziaływanie na ich stronę prestiżową i budżetową, leży w interesie również miejscowej ludności, gdyż może przyczynić się do potanienia kredytu, co znów jest niezbędnym warunkiem ożywiania życia gospodarczego.

Jeśli posiadane zastępstwa Banku Polskiego dla inkasowania weksli łączy się, jak wspomniano wyżej, z korzyścią zarówno kas jak i ich klientów, to brak jego stawia czasem K. K. O. w drażliwe warunki. Mamy na myśli zdarzające się fakty wysyłania zredyskontowanych w Banku Polskim przez prosperującą kasę oszczędności weksli do mało lub

nic nie znaczącej placówki lokalnej do zainkasowania, co jest czasem komentowane przez szerszy ogół jako brak zaufania Banku do K. K. O.

Po przytoczeniu powyższych motywów nie od rzeczy będzie zastanowić się z kolei nad tym, jakie argumenty mogą być im przeciwstawione.

Otóż w bankowości znaną jest zasada polegająca na unikaniu zmian w składzie korespondentów i utrzymywaniu w mocy tych stosunków handlowych, które przetrwały już próbę czasu i nie przysparzają bankom żadnych kłopotów.

Oprócz tego może wchodzić w grę moment, jeśli można będzie się tak wyrazić, humanitarny, mianowicie obawa zaszkodzenia instytucji przez wycofanie mandatu, a może nawet podcięcie w ten sposób jej środków egzystencji.

Przy rostrząsaniu tej sprawy nastręcza się pytanie, czy z punktu widzenia gospodarki ogólnopaństwowej sztuczne utrzymywanie przy życiu słabych komórek finansowych, które straciły podstawy do samoistnego działania jest pożądane, czy też chodzi raczej o koncentrację agend w mocniejszych instytucjach.

Drugą ważną sprawą dla rozwoju operacyj inkasowych K. K. O. jest rozwianie obaw publiczności, że wpłacone do kas sumy przypadające komitentom mogą być zasekwestrowane przez Wydział Powiatowy lub przez Urząd Skarbowy. K. K. O. prowadząc propagandę oszczędnościową muszą zużywać dużo energii na zwalczanie tego rodzaju obaw, pokutujących jeszcze wśród szerszego ogółu.

Poruszona sprawa ma tym większe znaczenie, że ostatnio byliśmy świadkami wielkiej nerwowości wkładców, którzy przy jakiejś choćby chwilowej komplikacji politycznej lub jej pozorach oblegają instytucje oszczędnościowe, wycofując swe wkłady. — To samo daje się zauważyć w odniesieniu do stosunków walutowych.

Reasumując powyższe wywody chcemy podkreślić, że komunalne kasy oszczędności w swych staraniach rozwojowych powinny poświęcać należytą uwagę operacjom inkasowym, które po uwzględnieniu przytoczonych postulatów przyczynią się wydatnie do wzmożonego prosperowania tych pożytecznych instytucyj.

Edm. Kazimirski.

Fundusz Wzajemnej Pomocy Śląskich K.K.O.

Art. 74 — 78 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o K.K.O., na mocy których utworzono Fundusz Gwarancyjny K.K.O., rozwiązały sprawę dodatkowego zapewnienia terminowej wypłaty wkładów oszczędnościowych w K.K.O. na przyszłość, nie rozwiązały jednak tej sprawy — na dzisiaj. Fundusz Gwarancyjny tworzy się z opłat w wysokości 5% czystego rocznego zysku. Kasy nie są obliczone na zysk; więc i roczny zysk jest w założeniu mały. Fundusz Gwarancyjny tworzy się (nawet w teoretycznych przesłankach ustawy) bardzo wolno. Zasadniczą jego normą do osiągnięcia jest 1% stanu wkładów. Po osiągnięciu tej normy dalszy przyrost Funduszu może być hamowany (obniżenie wpłat do 1% czystego zysku). Będzie on jednak rósł automatycznie o pożyczki z lokat, w których będzie umieszczony.

Jest rzeczą powszechnie wiadomą, że zyski K.K.O. są niewielkie. Poza kilku kasami, większość kas pracuje prawie w granicach kosztów administracji i obsługi odsetkowej powierzonych kapitałów. W tych warunkach w najbliższej przyszłości Fundusz Gwarancyjny nie będzie w możności spełnić swoich ustawowych zadań poprostu z braku środków. Zresztą przecież te ustawowe zadania są minimalne, gdyż obracają się w granicach 1% sumy wkładów, t. j. 7 — 8 milionów złotych.

Na terenie kas dał się zauważyć ruch w kierunku stworzenia własnych środków wzajemnej pomocy na wypadek wycofywania wkładów. Dość powszechnym i pięknym objawem solidarności wśród kas była wzajemna pomoc finansowa kas między sobą bądź w formie lokat, bądz udzielanych kredytów upłynniających (redyskont, zastaw walorów, hipotek i t. p.) Tego rodzaju pomoc nie jest jednak narzędziem dostatecznym i wśród kas pojawiła się dążność do tworzenia dobrowolnych specjalnych funduszów na pomoc na wypadek wyczerpania normalnych źródeł płynności. Fundusze tego rodzaju, rzecz prosta, tworzone miałyby być przy Związkach K.K.O.

Pierwszą próbą rozwiązania tych dążności jest utworzenie przez śląskie K.K.O. na Walnym Zgromadzeniu w dniu 25 kwietnia 1938 r. dobrowolnego funduszu specjalnego p. n. „Fundusz Wzajemnej Pomocy Śląskich K.K.O.*) Fundusz utworzony jest tylko dla dodatkowego zapewnienia dostatecznej płynności wypłat wkładów oszczędnościowych. Jako granicę Funduszu przyjęto 1% stanu wkładów. W tych warunkach Fundusz Wzajemnej Pomocy spełnia tę samą rolę, jaką ustawodawca przeznaczył Funduszowi Gwarancyjnemu.

Zasady utworzenia i administracji Funduszu są następujące:

1. Fundusz utworzony jest dobrowolnie przez śląskie komunalne kasy oszczędności; jest do czasu likwidacji wspólną własnością kas; nie może być zużyty na inne cele, jak tylko na pomoc dla kas województwa Śląskiego na wypadek wyczerpania normalnych źródeł płynności.

2. Fundusz tworzą kasy przez nabycie portfelu 5½% obligacyj komunalnych Banku Gospodarstwa Krajowego za sumę równą 1% stanu wkładów osz-

*) Z projektem utworzenia analogicznego funduszu wystąpił już dawniej Związek K. K. O. w Warszawie. Do opracowania jego powołano specjalną komisję i należy się spodziewać, że fundusz taki już w przyszłym roku będzie utworzony. *(Przyp. Redakcji).*

czędnościowych i sald r-ków bieżących z dnia 31 grudnia 1937 r. Nabyte w ten sposób obligacje pozostaną własnością kas i będą zdeponowane w Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Katowicach ze specjalnym upoważnieniem Związku do administrowania depozytem i do zastawienia tych obligacyj w Banku Gospodarstwa Krajowego do wysokości 80% wartości obligacyj, ustalonej między Związkiem i Bankiem Gospodarstwa Krajowego specjalną umową; Związek nie będzie miał prawa bez specjalnego zezwolenia kas sprzedać zdeponowanych obligacyj ani też zastawić w innych instytucjach kredytowych.

3. Fundusz może być zlikwidowany na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia Związku, musi być zlikwidowany z chwilą likwidacji Związku. W razie likwidacji Funduszu, pożyczki udzielone kasom staną się natychmiast wymagalne. W razie likwidacji Funduszu obligacje muszą być zwrócone. Walne Zgromadzenie nie może uchwalić innega przeznaczenia obligacyj.

4. Z Funduszu udzielane będą pożyczki krótkoterminowe na okres do 9 miesięcy dla tych K. K. O. które, wskutek wyczerpania normalnych rezerw płynności, nie będą w stanie wypłacać wypowiedzianych wkładów oszczędnościowych. Niemożności wypłoty nie może wszakże uzasadniać zła gospodarka kasy, a niemożność ta winna być uzasadniona wyłącznie nieprzewidzianym i nagłym wycofywaniem wkładów oszczędnościowych. Ocena tych okoliczności należy do wyłącznego uznania Zarządu Związku.

5. Funduszem administrował będzie Zarząd Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Katowicach, który określi szczegółowe warunki korzystania przez poszczególne kasy z pomocy Funduszu. Komisja Rewizyjna Związku badać będzie stan i gospodarkę Funduszu łącznie z badaniem gospodarki Związku.

6. Z przychodów od zdeponowanych obligacyj Związek wypłacał będzie K. K. O. odsetki od sum zapłaconych za obligacje w wysokości 6% w stosunku rocznym, w ciągu 15 dni od daty płatności kuponów od obligacyj. Pozostała część przychodów będzie zużyta na koszta administracji Funduszu i na tworzenie specjalnej rezerwy na opłatę odsetek od bezprocentowych kredytów udzielonych kasom. W wypadku likwidacji Funduszu Walne Zgromadzenie postanowi o przeznaczeniu rezerwy specjalnej na cele związane z działalnością K. K. O. woj. śląskiego. Gdyby oprocentowanie obligacyj B. G. K. zostało obniżone, Zarząd Związku określi proporcjonalnie obniżenie oprocentowania wypłacanego kasom.

7. Od kredytów udzielonych kasom z Funduszu pobierane będą odsetki i prowizje w wysokości rzeczywistych kosztów kredytu lombardowego w Banku Gospodarstwa Krajowego. W wyjątkowych wypadkach Zarząd Związku może udzielić Kasom, których suma bilansowa nie przekroczy 10.000.000 zł, kredytów bezprocentowych.

8. Komunalne kasy oszczędności wykazywać będą lokatę na zakup obligacyj przeznaczonych na Fundusz w poz. bil. 4 „Papiery wartościowe", zaś odsetki od lokaty księgować będą na r-ku „Odsetki i prowizje oraz opłaty na koszty administracyjne — odsetki pobrane od papierów wartościowych" (poz. bil. 21).

9. Zdeponowane u siebie obligacje Związek złoży do depozytu z administracją w jednej lub kilku komunalnych kasach oszczędności.

10. Zarząd Związku określi szczegółowo sposób administracji Funduszu i korzystania z kredytów z Funduszu.

11. Komunalne kasy oszczędności złożą w Związku w terminie do dnia 31 sierpnia 1938 r. odpowiednią ilość 5½% obligacyj komunalnych Banku Gospodarstwa Krajowego lub przekażą 1% stanu wkładów (pkt. 2) ze specjalną deklaracją.

Jednocześnie z uchwaleniem utworzenia Funduszu Walne Zgromadzenie upoważniło Zarząd do zaciągania pożyczek lombardowych w Banku Gospodarstwa Krajowego do wysokości 80% wartości złożonych na Fundusz obligacyj. Uchwała ta jest integralną częścią uchwały o utworzeniu Funduszu i wygasa automatycznie z chwilą likwidacji Funduszu.

Utworzony w ten sposób Fundusz Wzajemnej Pomocy osiągnie wysokość około 1,5 miln. złotych. W tych granicach, jakie mu zakreśliła uchwała z dnia 25.IV.1938 r., jest on dalszym świadczeniem kas finansowo silniejszych na rzecz kas mniejszych. Świadczenie to jest jednak odpłatne. Lokaty na Fundusz pozostają własnością kas, odsetkują wyżej od wszystkich innych lokat gotówkowych międzybankowych. Na podkreślenie zasługuje jeszcze i to, że uchwała o utworzeniu Funduszu potępia złą gospodarkę, warunkując udzielenie kredytu nie zamrożeniem lokat, a nieprzewidzianym naciskiem ze strony wkładców. Fundusz stworzono nie dla upłynniania lokat, a na nagłą pomoc gotówkową wyłącznie.

Stanisław Sakłak.

Kronika ustawodawcza i sądowa

WAŻNIEJSZE USTAWY I ROZPORZĄDZENIA

ogłoszone w Dzienniku Ustaw w miesiącu maju 1938 r.

Dz. Ust. Nr 31,

poz. 274. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dn. 29 kwietnia 1938 r. o zmianie taksy dla pisarzy hipotecznych.

Dz. Ust. Nr 32,

poz. 278. Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 29 kwietnia 1938 r. o przygotowaniu w czasie pokoju obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej w dziedzinach regulacji i zabudowania osiedli oraz budownictwa publicznego i prywatnego.

Dz. Ust. Nr 33,

poz. 289. Ustawa z dnia 4 maja 1938. Prawo o ustroju adwokatury;

poz. 290. Ustawa z dn. 4 maja 1938 r. o uporządkowaniu wspólnot gruntowych.

Dz. Ust. Nr 34,

poz. 292. Ustawa z dn. 4 maja 1938 o podatku obrotowym;

poz. 293. Ustawa z dn. 25 kwietnia 1938 o opłatach rejestracyjnych od przedsiębiorstw i zajęć;

poz. 297. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 2 maja 1938 r. w sprawie oznaczenia listów zastawnych i ich kursów przy spłacie niektórych wierzytelności hipotecznych.

Dz. Ust. Nr 36,

poz. 302. Ustawa z dnia 28 kwietnia 1938 r. o rejestrowych prawach rzeczowych na pojazdach mechanicznych.

Zakłady zastawnicze K. K. O.

W Dzienniku Ustaw Nr 41 pod pozycją 338 zostało ogłoszone Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 9 maja 1938 r. o zakładach zastawniczych komunalnych kas oszczędności, które łącznie z rozporządzeniem Ministra Skarbu z tejże samej daty o zakładach zastwaniczych (Dz. U. R. P. Nr 41, poz. 337) stanowi ramy i podstawę prawną dla tworzenia zakładów zastawniczych przez K. K. O.

Obszerne omówienie tych rozporządzeń zamieścimy w najbliższym numerze „Oszczędności".

ORZECZNICTWO SĄDOWE I ADMINISTRACYJNE

Długi rolnicze.

1) Domniemanie, iż każdy dług, obciążający posiadacza gospodarstwa wiejskiego jest długiem rolniczym, może mieć zastosowanie tylko przed urzędem rozjemczym; wierzyciel więc dochodzący swego roszczenia w postępowaniu sądowym nie ma obowiązku dowodzenia, iż dług nie jest rolniczy.

2) Zarzuty, mające swe źródło w ustawodawstwie o ulgach rolniczych, nie wywierają wpływu na bieg postępowania sądowego, dopóki strona nie zarzuci zawisłości sprawy przed urzędem rozjemczym.

Sąd Okręgowy w T. zasądził na rzecz firmy R. O. M. od Fabryki Przetworów Chemicznych F. E. sumę zł. 5.100 za dostarczony olej mineralny. Odwołanie pozwanej fabryki Sąd Apelacyjny oddalił, nie uznając zarzutu przedwczesności pozwu, ponieważ powołana w odwołaniu okoliczność, że właściciel pozwanej firmy jest posiadaczem 30 morgowego gospodarstwa rolnego i tam posiada fabrykę, nie daje podstawy do uznania spornego roszczenia za dług rolniczy, roszczenie ponadto powstało w zakresie prowadzenia przedsiębiorstwa przemysłowego, nie zaś rolniczego.

Pozwana fabryka wyrok Sądu Apelacyjnego zaskarżyła zarzucając mu naruszenie przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dn. 24 października 1934 r. (Dz. U. Nr 94 poz. 841) o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych. Zdaniem skarżącej, jej warsztat przemysłowy prowadzony jest w ramach gospodarstwa wiejskiego, stanowi zatem jego część składową, dług więc ulega mocą samego prawa rozłożeniu na 28 rat półrocznych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Do zakresu działania urzędów rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich należą w myśl art. 1 ustawy z 28.III.1933 r. sprawy przekazane im w rozporządzeniu o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych, o ile pozostają one w związku ekonomicznym z gospodarstwem wiejskim. Ustawa o postępowaniu sądowym nie stawia żadnej tamy swobodzie stosowania środków obronnych. Uznać więc należy za dopuszczalne podnoszenie wszelkiego rodzaju zarzutów, a zatem również takich których rozstrzygnięcie należy do urzędów rozjemczych.

Zarzut pozwanej zmierzał do oddalenia pozwu, zdaniem jednak Sądu Apelacyjnego pozew był usprawiedliwiony.

Według interpretacji zawartej w obecnie obowiązującym brzmieniu przepisów art. 1 i 8 rozporządznia o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych (Dz. U. z 1935 r. Nr 71 poz. 449) domniemanie, iż każdy dług obciążający posiadacza gospodarstwa wiejskiego jest długiem rolniczym może mieć zastosowanie tylko przed urzędem rozjemczym. Wierzyciel dochodzący swego roszczenia w postępowaniu sądowym, nie ma obowiązku dowodzenia, iż dług nie jest rolniczy. Sąd Apelacyjny zatem mógł zasadnie uznać, że roszczenie nie należy do kategorii długów rolniczych tym więcej, że pozwana nie wykazała, iż jest inaczej.

W myśl ustawy z dn. 28.III 1933 r. o urzędach rozjemczych (jednolity tekst Dz. U. z 1936 r. Nr 5 poz. 60) art. 16 ust 3 postępowanie, wszczęte przed urzędem rozjemczym powoduje zawieszenie postępowania sądowego i zależnie od wyniku sprawy w urzędzie rozjemczym, przepis ten nakazuje albo umorzenie albo podjęcie na nowo postępowania sądowego. Ustawa zatem wpływa wstrzymująco na postępowanie sądowe dopiero po zawiśnięciu sprawy w urzędzie rozjemczym. Do tej chwili więc postępowanie sądowe winno się toczyć swoim trybem. Zarzuty, mające swoje źródła w ustawodawstwie o ulgach rolniczych nie wywierają wpływu na bieg postępowania, dopóki strona nie zarzuci zawisłości sprawy przed urzędem rozjemczym. Skuteczność zarzutów, których rozstrzygnięcie należy do kompetencji urzędów rozjemczych, zależy więc od zawisłości sprawy w urzędzie rozjemczym.

Z powyższych przyczyn uznał Sąd Najwyższy zgodność zaskarżonego wyroku z prawem, oddalając skargę rewizyjną.

Orzeczenie Izby Cywilnej z 21/4 1937 (C. III. 689/35).

Zbiór Orzeczeń Sądu Najwyższego za r. 1938 zesz. III. Nr kol. 138.

Dopuszczalność potrącenia przez pracodawcę wzajemnych roszczeń.

Zakaz potrąceń, zawarty w art. 21 rozporządzenia Prez. Rzplitej z dn. 16 marca 1928 r. o umowie o pracę pracowników umysłowych (Dz. U. Nr 35, poz. 323) nie ma zastosowania do świadczeń pracodawcy, nie będących wynagrodzeniem za pracę, a zatem nie ma zastosowania do świadczeń pracodawcy z tytułu bezprawnego zerwania umowy i świadczenia emerytalnego pracodawcy.

Stan faktyczny sprawy na podstawie uzasadnienia Sądu Najwyższego ustalić się da jak następuje:

Tadeusz B. jako pracownik umysłowy Fundacji im. Stanisława hr. Skarbka otrzymywał uposażenie w wysokości poborów V klasy urzędników państwowych, w tej samej wysokości w myśl umowy po rozwiązaniu stosunku służbowego miał otrzymywać emeryturę. Na skutek błędu buchaltera Fundacji otrzymywał przez czas dłuższy emeryturę większą, wobec czego Fundacja przystąpiła do potrącania różnicy.

Tadeusz B. wystąpił do sądu, zarzucając niedopuszczalnych potrąceń na podstawie art. 21 rozporządzenia Prez. Rzplitej o umowie o pracę pracowników umysłowych. Sąd I

instancji powództwo oddalił, Sąd Apelacyjny jednak wyrok pierwszej instancji zmienił.

Sąd Najwyższy na skutek skargi Fundacji zmienił zaskarżony wyrok i przywrócił w całości do mocy prawnej wyrok I instancji, uznając zarzut błędnej wykładni prawa przez Sąd Apelacyjny.

Uzasadnienie:

Przepis art. 21 rozporządzenia o umowie o pracę pracowników umysłowych, ograniczający prawo potrąceń z płacy pracownika odnosi się wyłącznie do wynagrodzenia za pracę. Nie ma w rozporządzeniu postanowienia, by zakaz potrąceń zawarty w art. 21 należało stosować także do innych świadczeń pracodawcy, nie będących wynagrodzeniem za pracę. Tu należą świadczenia z tytułu bezprawnego zerwania umowy i świadczenia emerytalne pracodawcy.

Oba te rodzaje świadczeń pracodawcy przypadają w czasie kiedy pracownik już nie pracuje, a umowę pracy już rozwiązano, zatem świadczenia te nie są wynagrodzeniem za pracę i do nich nie odnoszą się ograniczenia z art 21. Nie ma też podstawy prawnej, by przepis art. 21 ustylający moc ustawy cywilnej co do prawa potrącania wierzytelności wzajemnych wykładać rozszerzająco i stosować w przypadkach w art. 21 nie wymienionych. Skoro więc między stronami stosunek pracy nie istnieje, to sprzeczny z ustawą jest pogląd zastosowanego wyroku, że z emerytury powoda pozwana mogła potrącać jedynie należności, wyliczone w art. 21 rozp. o pracę pracowników umysłowych.

Orzeczenie Izby Cywilnej z 15/4 1937 (C. II 3022/36).

Zbiór Orzeczeń Sądu Najwyższego za r. 1933, zesz. III. Nr kol. 134.

Kronika krajowa

Przedstawiciele Związków K. K. O. i kas komunalnych w C. O. P.

Zgodnie z uchwałą Prezydium Związku Związków K.K.O. grupa przedstawicieli Związków K. K. O. i większych kas komunalnych udała się w dniu 12 bm. na teren C. O. P., aby zbadać na miejscu możliwości finansowania drobnych i średnich przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych przez K. K. O. Obok Prezesa Związku Związków p. M. Dolanowskiego, przedstawiciela Min. Skarbu p. Radcy M. Stępniewicza oraz przedstawicieli Min. Spraw Wojskowych, w wycieczce wzięli m. in. udział Prezesi Związków K. K. O. w Warszawie, Lwowie i Katowicach pp. Z. Chudzyński, dr St. Uhma i dr A. Kocur, dyrektorzy tychże Związków pp. K. Kohlman, dr M. Wagner i M. Tułacz, przedstawiciele obu Kas stołecznych, K. K. O. m. Lwowa, obu Kas krakowskich, liczni przedstawiciele Kas śląskich itd.

Uczestnicy wycieczki zwiedzili w dniu 13 bm. zakłady i budujące się osiedle w Stalowej Woli, która w bliskiej przyszłości stać się ma 50 tys. miastem, punktem centralnym C. O. P. Po południu udano się do Rzeszowa, gdzie zwiedzono budującą się fabrykę silników samolotów i fabrykę obrabiarek Cegielskiego, będącą już w pełnym ruchu. Wszędzie uderzało zwiedzających iście amerykańskie tempo i rozmach inwestycyjny oraz wielki entuzjazm pracy zarówno wśród sfer kierowniczych jak i wielkich rzesz robotników i pracowników.

W dniu 14 bm. odbyła się w lokalu K. K. O. m. Rzeszowa, pod przewodnictwem p. Prezesa Uhmy, konferencja K. K. O. działających na terenie objętym przez Centralny Okręg Przemysłowy. W konferencji wzięło udział kilkudziesięciu dyrektorów K. K. O. z terenu Związku Lwowskiego i Warszawskiego.

Po zagajeniu koneferencji przez p. Prezesa Uhmę, krótkie referaty o stanie kas na terenie C. O. P. wygłosili dyrektorzy Związków K. K. O. pp. Wagner i Kohlmann. Następnie zabierali głos dyrektorzy kas w Rzeszowie, Dębicy, Nisku, Radomiu, Kozienicach, Mielcu, Sandomierzu, Sanoku, Kielcach, Kolbuszowej, Jaśle, Tarnowie, Końskich, Dąbrowie Tarn., N. Sączu i Łańcucie. Tematem 2-godzinnej dyskusji było omówienie potrzeb kredytowych i możliwości ich zaspokojenia, jakie kształtują się na terenach poszczególnych kas w związku z rozbudową gospodarczą C. O. P., oraz kwestia dostosowania sieci K. K. O. do wynikających potrzeb. W wielu ośrodkach stwierdzono wzmagający się ruch budowlany oraz powstawanie wzgl. konieczność zakładania drobnych i średnich warsztatów przemysłowych i rzemieślniczych, jak również placówek handlowych, które znajdą oparcie w wielkich zakładach produkcyjnych, jako ich uzupełnienie pod względem produkcyjnym i aprowizacyjnym. W związku z tym istnieje zapotrzebowanie na kredyty inwestycyjne i obrotowe, które niejednokrotnie przerasta możliwości finansowe miejscowych K. K. O. W postulatach wysunięto potrzebę wzmożenia kapitałów obrotowych kas wzgl. upłynnienia niektórych kapitałów, celem sprostania wzrastającym potrzebom kredytowym. Wskazano dalej na potrzebę pomocy finansowej ze strony kas większych spoza terenu C. O. P. oraz na konieczność inwestowania kapitałów w C. O. P. przez centralne instytucje finansowe i ubezpieczeniowe.

Po przemówieniach delegatów zabrał głos p. Prezes Dolanowski, który podkreślił, że zjazd odbywa się pod hasłem samopomocy kas. Jednocześnie z tą kolaboracją musi iść w parze usprawnienie organizacji kas miejscowych, zerwanie z biurokratyzmem, ospałością i brakiem inicjatywy wśród nich. W chwili, kiedy realizuje się na terenie C. O. P. ośrodek potęgi państwowej, w akcji tej nie może zabraknąć komunalnych kas oszczędności. Musimy wytworzyć bliższe współdziałanie K. K. O. z terenu C. O. P. z wielkimi kasami innych ośrodków kraju, które chętnie przyjdą z pomocą tutejszym kasom.

Na zakończenie zabrał głos p. Prezes Uhma, który stwierdził, że wprawdzie sieć K. K. O. na terenie C. O. P. jest na ogół dostateczna, zajdzie jedynie potrzeba uzupełnienia jej tu i owdzie oddziałami i zbiornicami, ale musimy koniecznie zwiększyć naszą inicjatywę i wyplenić opieszałość w działaniu. Chwila obecna wymaga nadzwyczajnych środków i wzmożenia tempa pracy. Te kasy, które okażą inicjatywę i energię, będą mogły liczyć na pomoc z zewnątrz. Na podstawie dokładnie sprecyzowanych zapotrzebowań na pomoc kredytową większe kasy w granicach swych możliwości przyjdą mniejszym kasom na terenie C. O. P. z pomocą.

Na tym konferencję zamknięto, a po południu część uczestników wycieczki udała się do Mielca, aby zwiedzić tamtejsze zakłady przemysłowe.

Walne zgromadzenie Związku K. K. O. we Lwowie.

Dnia 24 kwietnia br. odbyło się we Lwowie w sali Rady Miejskiej Walne zgromadzenie Związku K. K. O. we Lwowie. W zebraniu obok 82 delegatów kas wziął udział przedstawiciel władzy nadzorczej p. nacz. A. Hebrowski, przedstawiciele 4 województw południowych, wiceprezes sądu apelacyjnego, przedstawiciele banków państwowych. W zebraniu uczestniczył również p. K. Kohlmann, dyrektor Związku K. K. O. w Warszawie.

Obrady zagaił p. Prezes dr St. Uhma, który scharakteryzowawszy po krótce rok ubiegły w życiu kas małopolskich, złożył hołd pamięci śp. Wł. Grabskiego, J. Zdanowskiego i R. Jarosza, poczem powitał przedstawicieli władz i banków państwowych, Związku warszawskiego i delegatów kas.

Po ukonstytuowaniu Prezydium z p. W. Ostrowskim z Krakowa na czele, p. Prezes Uhma złożył obszerne sprawozdanie z działalności Związku K. K. O. za rok 1937.

Rok ub. był dla kas małopolskich b. pomyślny. Wzrost wkładów o 22,9 miln. złotych pozwolił prawie w całości odrobić ubytki roku 1936. W końcu r. ub. stan wkładów wynosił 242.640.405 zł i 2.317.508 dol. Stan rachunków bież. osiągnął sumę 12.584.000 zł. Zadłużenie w bankach wzrosło tylko nieznacznie, przy dużym spadku redyskonta. Kapitały własne wynoszą 31,3 miln. zł. czyli 11,8% sumy wkładów.

W r. ub. kasy udzieliły kredytów na sumę ponad 241 miln. zł, w czym portfel wekslowy stanowi 77 miln., a pożyczki hipot. ponad 78 miln. zł.

Rezerwy gotówkowe kas wzorsły o przeszło 18 miln. do sumy 30 miln. zł, co stanowi 11,1% wkładów oszczędn.

Sieć K. K. O. na terenie Związku obejmuje: 28 kas miejskich, 63 powiatowe, 2 międzykomunalne, 8 oddziałów i 10 zakładów zast.

Następnie referent przedstawił szczegółowo działalność Związku w okresie sprawozdawczym.

Zgromadzenie przyjęło sprawozdanie Prezesa oraz zamknięcie rachunkowe Związku, po czym dyr. L. Makowski wygłosił referat o planach współpracy Centralnej Małopolskiej Kasy Oszczędności z K. K. O. (Por. „Oszczędność" Nr 10 str. 347).

Z kolei zgromadzenie wysłuchało wyjaśnień delegata Banku Akceptacyjnego w sprawie spłaty kredytów rolniczych papierami wart., przyjęło nowy regulamin czynności Prezesa i Komisji rewizyjnej Związku, ustaliło wysokość składek rocznych, uchwaliło budżet Związku na rok 1938 oraz wnioski w zakresie statutu Związku.

Następnie dokonano wyborów uzupełniających do Zarządu Związku i wyboru Komisji rewizyjnej.

W końcu powzięto następujące rezolucje:

1) wobec niemożności plasowania przez kasy akceptów Banku Akc., co odbija się wysoce ujemnie na płynności kas, walne zgromadzenie wzywa Zarząd Związku, by zwrócił się do miarodajnych czynników o spowodowanie zmiany dotychczasowego stanowiska centralnych instytucyj finansowych, w pierwszym rzędzie Banku Polskiego;

2) w powiatach, zwłaszcza uprzemysłowionych, ludność wpłaca z tytułu ubezpieczeń znaczne sumy, które odprowadzane do centralnych instytucyj ubezpieczeniowych wychodzą z obrotu w powiecie, co działa hamująco na rozwój warsztatów rolniczych, przemysłowych i rzemieślniczych. Wobec głodu kredytowego — w interesie ożywienia życia gospodarczego danych środowisk leży, by instytucje ubezpieczeniowe część swego kapitału obrotowego lokowały w miejscowych K. K. O., z których terenu pobrały składki ubezpieczeniowe. Walne zgromadzenie poleca zatem Zarządowi Związku wystosowanie odpowiedniego memoriału do Min. Opieki Społecznej.

Ponadto zgłoszono dezyderat w sprawie pomocy K. K. O. dla akcji pracowników na rzecz budowy Szkoły Pilotów (analogiczny jak na walnym zgromadzeniu Związku K. K. O. w Warszawie).

Otwarcie oddziału K. K. O. pow. Gnieźnieńskiego w Kiszkowie.

Dnia 14 maja 1938 r. otwarty został w Krakowie w powiecie gnieźnieńskim oddział K. K. O. pow. Gnieźnieńskiego, który poza oddziałem w Witkowie jest drugim oddziałem wspomnianej Kasy.

Zrzeszenie dyrektorów K. K. O. woj. Poznańskiego i Pomorskiego.

W dniu 4 maja odbył się zjazd dyrektorów K. K. O. działających na terenie Związku Poznańskiego, na którym to zjeździe postanowiono utworzyć „Zrzeszenie Dyrektorów K. K. O. Województw Poznańskiego i Pomorskiego". Nowa organizacja będzie miała na celu:

a) odbywanie wspólnych zjazdów i konferencji dla omówienia zagadnień fachowych i kasowych,

b) przedkładanie Zarządowi Związku K. K. O. w Poznaniu wniosków i dezyderatów Zrzeszenia,

c) obronę własnych interesów zawodowych.

Wybrano już tymczasowe władze Zrzeszenia, mianowicie prezydium złożone z 5 dyrektorów K. K. O., któremu powierzono wypracowanie form organizacyjnych i projektu ew. statutu, które będą przedłożone na przyszłym walnym zebraniu dyrektorów.

Zmniejszenie ilości banków dewizowych.

Jak się dowiadujemy, w najbliższym czasie ukaże się zarządzenie Ministra Skarbu, na podstawie którego niektórym instytucjom kredytowym zostaną zmienione uprawnienia dewizowe. Pełne uprawnienia dewizowe w postaci banków dewizowych będą udzielone tylko niewielkiej ilości banków natomiast tym instytucjom, które w ciągu ostatniego roku dokonały nieznacznych obrotów dewizowych, a ogólna ich działalność związana jest z operacjami o innym charakterze, uprawnienia dewizowe zostaną ograniczone, przy czym może być im udzielone prawo agentów dewizowych.

Zarządzenie to jest podyktowane koniecznością usprawnienia administracji obrotów dewizowych.

Otwarcie oddziału P. K. O. w Gdyni.

W sobotę dnia 11 bm. odbyło się w Gdyni otwarcie oddziału P. K. O. przy ul. 3 Maja 29. Aktu poświęcenia dokonał ks. kanonik Teodor Turzyński.

W uroczystości wzięli udział: Komisarz Rządu Franciszek Sokół, prezes Izby Przemysłowo - Handlowej inż. Stanisław Tor, przedstawiciele sfer przemysłowysh i finansowych oraz zaproszeni goście. Władze P. K. O. reprezentował p. Wiceprezes A. Strzegocki.

Pomoc finansowa dla kas bezprocentowych.

Wśród akcji pomocy finansowej dla kas bezprocentowego kredytu na czoło wysuwa się pomoc B. G. K. Bank udziela kasom bezprocentowym przede wszystkim t. zw. lokat zawiązko-

wych, umożliwiających kasom rozpoczęcie działalności. Dotychczas wypłacił Bank lokat zawiązkowych dla 185 kas na sumę 120 tys. zł. Rozprowadzanie dalszych lokat jest w toku.

Na powyższą akcję utworzył Bank specjalny fundusz, na który składają się i inne publiczne instytucje finansowe. Wynosi on obecnie 343 tys. zł, z czego 200 tys. zł wyasygnował Bank Gospodarstwa Krajowego ze swoich zysków za lata 1936 i 1937.

Kasom zorganizowanym udziela Bank następnie kredytu w formie pożyczek terminowych. Na ten cel uruchomił Bank w roku bież. 200 tys. zł.

Zaznaczyć należy, że zarówno lokaty zawiązkowe jak i pożyczki terminowe udzielane są chrześcijańskim kasom bezprocentowego kredytu bezprocentowo.

Lista papierów zastrzeżonych.

Urząd Długów Państwa pismem z dn. 7 czerwca 1938 r. (Nr 19342/II./657 U. P.) zawiadamia, że Sąd Okręgowy Wydział V w Warszawie wzbronił wszelkich wypłat i dokonywania jakichkolwiek tranzakcji następującymi obligacjami:

5% państwowej pożyczki konwersyjnej z 1924 r.

postanowieniem z dnia 24.VII.1937 r. nr V. Co. 389/37
obligacją nr 4104736 im. wart. 500 zł

Nadto wymieniony Sąd unieważnił następujące obligacje tej pożyczki:

1) postanowieniem z dnia 24.II.1938 r. nr V. Co. 1402/34
obligacje nr nr 4073717/720 im. wart. 500 zł
„ „ 3545406 „ „ 100 zł
„ „ 138922 „ „ 100 zł
oraz świadectwa ułamkowe
nr 524909/910 im. wart. 1 zł
2) postanowieniem z dnia 28.IV.1938 r. nr V. Co. 561/34
obligacje nr nr 71254/261 im. wart. 100 zł
„ „ 2653201/204 „ „ 10 zł

oraz uchylił zakaz wypłat i dokonywania transakcji odnośnie do następujących obligacji omawianej pożyczki:

1) postanowieniem z dnia 14.IV.1938 r. nr V. Co. 388/37
obligacją nr 4319353 im. wart. 500 zł
2) postanowieniem z dnia 15.IV.1938 r. nr V. Co. 1276/35
obligacją nr 4114710 im. wart. 500 zł

Sąd Apelacyjny w Warszawie uchylił zakaz wypłat i dokonywania transakcji postanowieniem z dnia 7.I. 1938 r. nr I. C. 170/35 odnośnie do obligacji 5% państwowej poż. konwersyjnej z 1924 r. nr 4331791 im. wart 100 zł.

Kredyty zagraniczne w bankach polskich.

G. U. S. ogłosił statystykę należności i zobowiązań zagraniczn. polskich instytucji kredytu krótkoterminowego. Podług tych danych obie pozycje wykazują, w porównaniu z rokiem poprzednim, dalszy spadek. Zobowiązania polskie wobec zagranicy spadły z 218,5 mil. zł dn. 31.XII.1936 do 187,7 mil. zł w dn. 31.XII.1937 r. Należności zagraniczne spadły z 79,4 mil. do 75,9 mil., tak że w sumie trzeba stwierdzić odpływ kredytów w wysokości 28,3 mil.

Kwoty te rozdzielają się na poszczególne kraje jak następuje:

	Należności polskie	Zobowiązania	Saldo netto	Saldo netto przed rokiem
Anglia	17,0	36,0	—19,0	— 9,9
Austria	1,7	3,7	— 2,0	— 3,5
Belgia	0,6	1,2	— 0,6	— 8,5
Czechosłowacja	1,3	2,7	— 1,4	— 1,5
Francja	3,4	37,4	—34,0	—34,2
Gdańsk	11,6	15,2	— 3,6	— 5,3
Holandia	0,8	5,6	— 4,8	—14,5
Niemcy	18,8	44,1	—25,3	—27,6
Stany Zjedn.	11,3	3,7	+ 7,6	+ 7,5
Szwajcaria	1,5	10,4	— 8,2	— 8,8
Szwecja	0,5	2,5	— 2,0	— 0,3
Włochy	0,5	14,4	—13,9	—28,8
Inne	7,3	10,7	— 3,4	— 4,3

Równo połowa kredytów zagranicznych (94,8 mil. zł) jest natychmiast płatna, część (30,1 mil.) jest płatna za wypowiedzeniem krótszym niż 3 miesiące, jedna trzecia (62,8 mil.) jest płatna za wypowiedzeniem dłuższym niż 3 miesiące. Gros kredytów z terminem ponad 3 miesiące przypada na Anglię (10,8 mil. zł), Francję (19,8 mil.), Niemcy (5,7 mil.), Szwajcarię (6,9 mil.) i Włochy (13,3 mil.).

Wiadomości zagraniczne

Czechosłowackie kasy oszczędności w r. 1937.

W Nr 5 czasopisma „Sporžitelni Obzor“ ogłoszono sprawozdanie Związku Czechosłowackich Kas Oszczędności za rok ub., z którego podajemy szereg cyfr.

Ogólna suma wkładów w kasach oszczędności wzrosła w r. ub. o 799,4 miln. koron, w czym dopisane odsetki stanowią 618,9 miln., a właściwy przyrost wkładów 180,5 miln., koron. Procentowo ogólny przyrost wkładów stanowił 3,7%, a stan wkładów na koniec r. ub. 22.051,2 miln. koron. Jeśli chodzi o poszczególne grupy, to wkłady na książ. oszczędn. wzrosły o 3,9%, lokaty instytucyj finansowych 7,4%, zaś wkłady na rach. bież. zmniejszyły się o 2,1%.

Akcja kredytowa czechosłowackich kas oszczędności zwiększyła się w ciągu roku o 0,16%, przy czym kredyty długoterminowe wzrosły, a krótkoterminowe się zmniejszyły. Pierwsze wynosiły w końcu r. ub. 51,7% sumy wkładów, drugie zaś 57,0% wkładów. W szczególności akcja kredytowa kas czechosłowackich przedstawiała się następująco (w miln. koron):

	1936	1937
pożyczki hipoteczne	7.415,3	7.553,0
hipoteki z gwarancją państwa	1.438,2	1.408,3
pożyczki komunalne	2.227,8	2.299,9
pożyczki pod zastaw papierów	77,6	46,6
pożyczki zabezp. innymi zastawami	1.140,9	1.092,9
pożyczki wekslowe i dyskonto	267,7	186,8
Razem	12.567,6	12.587,6

Widzimy, że struktura kredytów jest całkiem inna niż w naszych K. K. O.

Z pozostałych pozycji czynnych bilansu na czoło wysuwają się lokaty w papierach wartościowych. Ich wartość na-

bywcza wynosiła na koniec 1937 r. 6.582,3 miln. koron, czyli wzrosła o 3,7%. Wśród portfelu papierów wart. 82,6% stanowią papiery państwowe.

W r. ub. kasy czechosłowackie znacznie zwiększyły swe pogotowie płatnicze. Gotówka w kasie i lokaty płynne w bankach wynosiły 3.681,1 miln. koron, co stanowi 16,7% sumy wkładów.

Kapitały własne kas wzrosły o 8,6% i wynoszą 1.624,5 miln. koron, z czego 705,8 miln. przypada na fundusze emerytalne i inne, a 918,7 miln. na właściwe fundusze rezerwowe.

Spółdzielczość kredytowa w Szwajcarii.

W połowie maja br. odbyło się zebranie Związku szwajcarskich kas pożyczkowych systemu Raifeisena, który zrzesza 650 spółdzielni kredytowych.

Dzięki odporności, jaką te instytucje drobnych oszczędności i kredytu pracujące wśród ludności wiejskiej wykazały w okresie kryzysu, oraz dzięki pomyślnym warunkom na rynku pieniężnym, spółdzielczość kredytowa w Szwajcarii czyni duże postępy. W r. ub. siecią swą objęły one ostatni z 22 kantonów, z których składa się państwo szwajcarskie. Z ogólnej liczby kas pożyczkowych 416 przypada na obszar językowy niemiecki, 218 na francuski, 1 na włoski i 5 na ratoromański.

Suma bilansowa wzrosła w roku 1937 o 19,5 do 389,9 miln. franków. Liczba wkładców powiększyła się o 9 tysięcy do 196.136 osób. Sprawozdanie Związku podkreśla, że w działalności oszczędnościowej kasy pożyczkowe nie mają interesu w przyciąganiu kapitałów, które chciałyby odgrywać w nich „rolę gościa“, lecz pragną zapewnić pilnym wkładcom mieszkającym na obszarze ich działalności, pewną lokatę również w okresie niezwykłej płynności pieniądza.

Z zebranych oszczędności kasy pożyczkowe ulokowały ponad 60% w hipotekach, przeważnie wiejskich. Płynność kas poprawiła się znakomicie i obecnie 523 spółdzielnie posiadają lokaty w Centralnej kasie spółdzielni kredytowych; liczba zaś zadłużonych spółdzielni zmniejszyła się do 117.

Osiągnięte zyski, po potrąceniu sum przeznaczonych na oprocentowanie udziałów członkowskich (przeciętnie 4,7%) i pokrycie kosztów administracyjnych (0,3% sumy bilansowej), w kwocie 1,0 miln. fr. pozwoliły zwiększyć rezerwy kas do 14,1 miln. fr.

Znakomity rozwój wykazała w r. ub. Centralna kasa spółdzielcza. Suma bilansowa wzrosła w ciągu roku o 28% do sumy 64,2 miln. franków. Wzrost ten zawdzięcza Centralna Kasa głównie znacznym lokatom kas członkowskich oraz zwiększeniu działalność w dziedzinie wkładów oszczędnościowych i emisji obligacji. Po pokryciu kosztów administracyjnych Kasa osiągnęła nadwyżkę w kwocie 193.552 fr., z czego wypłaciła dywidendę członkom w wysokości 5%, a resztę przeznaczyła na powiększenie swych rezerw, które wynoszą 1.050.000 fr.

C. M.

STATYSTYKA

Ruch wkładów na książeczkach oszczędnościowych w kasach oszczędności według danych G.U.S.

XII. 1937 II 1938

Rodzaje kas oszczędności / Województwa	Liczba kas 31.III	Stan w dniu 31.XII 1937		Ruch wkładów w tys. złotych — Styczeń		Luty		Marzec		Stan w dniu 31.III 1938	
		Liczba książeczek	Wkłady w tys. zł	Wpłaty	Wypłaty	Wpłaty	Wypłaty	Wpłaty	Wypłaty	Liczba książeczek	Wkłady w tys. zł
P. K. O.	1	2 919 747	781 779	80 254	64 765	74 019	63 876	72 076	109265	3 093 912	770 222
Komunalne Kasy Oszczędności	**354*a***	**1 158 349**	**699 876**	**71 510**	**64 593**	**61 360**	**49 123**	**73 562**	**91 135**	**1 640 567**	**711 457**
Miejskie	122	867 658	456 087	55 394	44 996	38 386	31 501	46 822	62 855	887 163	457 337
Powiatowe	227	718 277	240 342	25 913	19 424	22 756	17 407	26 434	27 963	740 148	250 651
Wojewódzka	1	312	910	23	2	12	20	26	24	316	925
Związków międzykomunalnych	4	12 102	2 537	180	171	206	195	280	293	12 940	2 544
M. st. Warszawa	1	116 263	106 657	20 329	17 634	11 120	9 115	16 529	22 105	122 646	105 781
Warszawa	24	110 450	39 981	5 479	4 519	4 768	4 343	5 958	7 180	114 392	40 144
Warszawa b.	*21*	*87 489*	*37 193*	*4 925*	*4 115*	*4 309*	*3 889*	*5 511*	*6 621*	*90 714*	*37 313*
Łódź	17	48 197	16 605	2 569	2 331	3 055	2 293	2 584	3 231	50 890	16 958
Łódź b.	*12*	*40 083*	*14 110*	*2 209*	*2 056*	*2 722*	*2 010*	*2 217*	*2 952*	*41 982*	*14 240*
Kielce	18	46 702	15 799	1 905	1 425	1 683	1 494	2 026	2 101	48 649	16 393
Lublin	19	43 550	9 224	1 385	1 032	1 120	897	1 422	1 662	45 543	9 560
Białystok	13	30 738	5 586	758	510	601	494	811	771	31 312	5 981
Wilno	8	13 629	7 313	737	572	556	440	778	831	14 394	7 541
Nowogródek	8	11 349	1 950	232	245	238	173	294	285	12 000	2 011
Polesie	9	11 771	1 942	420	334	254	266	275	291	12 350	2 000
Wołyń	13	26 513	4 181	606	532	551	432	743	7[illegible]0	28 279	4 327
Poznań	72	332 182	107 376	9 433	7 698	7 994	6 397	9 614	0 420	337 089	109 902
Poznań b.	*67*	*262 809*	*86 574*	*7 810*	*6119*	*6 510*	*5 232*	*7 917*	*8 444*	*267 356*	*88 516*
Pomorze	40	102 038	32 870	2 976	2 560	2 585	2 223	2 917	30[illegible]8	103 797	33 547
Pomorze b.	*53*	*202 486*	*58 955*	*6 013*	*4 818*	*4 861*	*4 125*	*5 428*	*5 832*	*206 116*	*60 482*
Śląsk	18	236 498	130 552	16 713	9 843	11 557	8 588	12 633	11 723	243 224	141 301
Kraków	22	194 480	122 251	9 783	8 177	7 737	6 169	9 132	12 709	198 975	121 848
Lwów	37	198 659	80 171	6 745	5 998	6 148	4 635	6 201	12 096	201 123	76 536
Stanisławów	17	46 428	10 738	823	651	745	679	844	1 143	46 694	10 677
Tarnopol	18	28 902	6 680	617	532	648	485	801	779	29 210	6 950
Inne kasy *c*.	**2**	**93 290**	**34 900**	**2 089**	**1 844**	**1 535**	**1 416**	**2 123**	**4 577**	**92 347**	**32 810**

a W marcu r. b. zlikwidowana została K.K.O. m. Obrzycka w woj. poznańskim. *b*. Według nowego podziału terytorialnego obowiązującego od dn. I.IV 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 46 poz. 350). *c*. Galicyjska Kasa Oszczędności we Lwowie i Ukraińska Szczadnycia w Przemyślu.

NADESŁANE

„Czasopismo Kas Oszczędności“ Nr 6/7 zawiera: A. Macholz — „O zajęciu świadczeń pieniężnych z tytułu ubezpieczeń społecznych“; Dr Z. Witkowski — „Zagadnienia na czasie“ (Oprocentowanie lokat Z. U. S. w K. K. O.; Likwidacja lokat Z. U. S. w K. K. O.; Oddłużenie spółdzielni rolniczych; Jednolita książeczka oszczędnościowa); M. Moczyński — „Współpraca z bankami państwowymi“; J. Rożkowski — „Gospodarcze Zrzeszenie Samorządu Terytorialnego a K. K. O.“; F. S. — „Orzecznictwo Sądu Apelacyjnego w sprawach hipotecznych i egzekucyjnych“; Sprawozdanie Związku Związków K. K. O. za r. 1937; Polski Bank Komunalny w r. 1937; Vit. — „Jak rozmawiać z klientem“. Dział statystyczny. Nowe ustawy i rozporządzenia. Sprawy podatkowe i stemplowe. Przegląd orzecznictwa sądowego. Kronika krajowa. Wiadomości różne. Przegląd wydawnictw. Ogłoszenia urzędowe. Bilanse.

„Kwartalnik Kas Oszczędności“ Nr 40, zesz. 3 drugiego kwartału zawiera: „Rola i znaczenie Centralnej Małopolskiej Kasy Oszczędności“; „Kasy oszczędności we Włoszech jako inkasenci podatków“; „Walne zgromadzenie Związku K. K. O. we Lwowie“; „25-lecie Komunalnego Banku Kredytowego w Poznaniu“; „Centrala żyrowa austriackich kas oszczędności“. Z aktualnych spraw Związku. Kronika krajowa. Ustawodawstwo. Orzecznictwo. Przegląd czasopism. Kronika Związku. Ogłoszenia urzędowe. Bilanse.

„Skarbona Wiejska“ zeszyt 11(29) zawiera „Dzień Spółdzielczości w Polsce“; „A więc organizujemy powiatowe reprezentacje G. K. P. O.“; J. Hejnikowski — „Czynniki współzawodnictwa i różnorodności w lokalnym rolniczym aparacie kredytowym“; Kabe — „Brak koordynacji w działalności organizacyjnej i kredytowej K. K. O. i G. K. P. O.“; J. D. — „Stosowanie egzekucji administracyjnej do należności G. K. P. O.“. Przegląd ustawodawstwa i oszczędnictwa. Okólniki, wyjaśnienia i porady. Przegląd prasy.

„Przegląd Gospodarczy“ zeszyt 12: E. R. — „Przegląd sytuacji“; inż. W. Bóbr — „Polski przemysł naftowy i widoki jego rozwoju“; A. Dzik — „Hutnictwo żelazne w 1937 r.; inż. T. Tillinger — „Droga wodna zagłębie — C. O. P.“; T. Sławiński — „Werdykt na totalizm“; A. Olszewski — „Rola przemysłu węglowego w gospodarce narodowej“ (IV). Notatki. Przegląd zagraniczny. Rynek pieniężny. Rynki towarowe. Z żałobnej karty. Kronika.

Ogłoszenia urzędowe

Do Rejestru Handlowego Sądu Okręgowego w Łodzi pod Nr 25588/A w dniu 16 maja 1938 roku wpisano:

„Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Kutnowskiego“. Kutno, ul. Kilińskiego 3. Zakres działania obejmuje: przyjmowanie wkładów oszczędnościowych, przyjmowanie na imienne książeczki lokat, otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących, udzielanie pożyczek, udzielanie kredytów, dyskontowanie weksli, załatwianie inkasa weksli, kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, oraz na rachunek własny papierów o stałym oprocentowaniu, redyskontowanie weksli, zastawienie własnych papierów wartościowych i wierzytelności hipotecznych, zaciąganie pożyczek, umieszczanie wolnej gotówki, nabywanie i budowanie nieruchomości, dokonywanie przekazów i przelewów, przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów, wynajmowanie schowków, nabywanie wierzytelności hipotecznych. Pełnomocnikami ustanowieni zostali: prokurent Jadwiga Szulcówna, Jadwiga Klemensówna i Edward Dębicki. Dyrekcję stanowią — Dyrektor zarządzający Władysław Zawistowski, zastępca dyrektora zarządzającego Aleksy Golubkow oraz członek dyrekcji inż. Edmund Oliński. Wszelkie zobowiązania, pełnomocnictwa do zaciągania zobowiązań i do działania w imieniu Kasy wymagają dwóch podpisów spośród członków dyrekcji i prokurenta, w liczbie których zawsze musi być podpis dyrektora lub zastępcy dyrektora Wszelkie pokwitowania i wpisy w książeczkach oszczędnościowych podpisują jeden pełnomocnik łącznie z członkiem dyrekcji lub prokurentem. Kapitał zakładowy Kasy wynosi 100.000 złotych. Wszelkie ogłoszenia umieszczane być muszą w „Warszawskim Dzienniku Wojewódzkim“ i w czasopiśmie „Oszczędność“.

Do Rejestru Handlowego Sądu Okręgowego w Łodzi pod Nr 25590/A w dniu 16 maja 1938 roku wpisano:

„Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Łaskiego“. Łask, ul. Kościuszki 2. Zakres działania obejmuje: przyjmowanie wkładów oszczędnościowych, przyjmowanie na imienne książeczki lokat, otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących, udzielanie pożyczek, udzielanie kredytów, dyskontowanie weksli, załatwianie inkasa weksli, kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, oraz na rachunek własny papierów o stałym oprocentowaniu, redyskontowanie weksli, zastawianie własnych papierów wartościowych i wierzytelności hipotecznych, zaciąganie pożyczek, umeszczanie wolnej gotówki, nabywanie i budowanie nieruchomości, dokonywanie przekazów i przelewów, przyjmowanie schowków, nabywanie wierzytelności hipotecznych. Pełnomocnikiem ustanowiona została Helena Borowicz. Dyrekcję stanowią: Dyrektor zarządzający Franciszek Strzelczyk, zastępca dyrektora zarządzającego Stanisław Szczepaniec, oraz członek dyrekcji Mieczysław Ostrowski. Wszelkie zobowiązania, pełnomocnictwa do zaciągania zobowiązań i do działania w imieniu Kasy wymagają dwóch podpisów, w liczbie których zawsze musi być podpis dyrektora lub zastępcy dyrektora. Kapitał zakładowy Kasy wynosi 60.000 złotych. Wszelkie ogłoszenia umieszczane być muszą w „Łódzkim Dzienniku Wojewódzkim“ i w czasopiśmie „Oszczędność“.

Do Rejestru Handlowego Sądu Okręgowego w Łodzi pod Nr 25560/A w dniu 12 kwietnia 1938 roku wpisano:

„Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Łódzkiego“. Łódź, ul. Piotrkowska 104. Zakres działania obejmuje: przyjmowanie wkładów oszczędnościowych; przyjmowanie na imienne książeczki lokat, otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących, udzielanie pożyczek, udzielanie kredytów, dyskontowanie weksli, załatwianie inkasa weksli, kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, oraz na rachunek własny papierów o stałym oprocentowaniu, redyskontowanie weksli, zastawianie własnych papierów warto-

ściowych i wierzytelności hipotecznych, zaciąganie pożyczek, umieszczanie wolnej gotówki, nabywanie i budowanie nieruchomości, papierów wartościowych i innych walorów, wynajmowanie schowków, nabywanie wierzytelności hipotecznych. Pełnomocnikami ustanowieni zostali: dla centrali: Franciszek Olszewski i Kazimierz Machuderski, dla oddziału w Zgierzu: Kierownik Włodzimierz Niewiadomski i Zenon Dynowski, dla oddziału w Tuszynie: Kierownik Rudolf Kasprzyca. Dyrekcję stanowią: Dyrektor zarządzający Eugeniusz Hertel, zastępca dyrektora zarządzającego Wiesław Rydel oraz członek Dyrekcji Włodzimierz Grzybowski. Wszelkie zobowązania, pełnomocnictwa do zaciągania zobowiązań i do działania w imieniu Kasy wymagają dwóch podpisów spośród członków dyrekcji i pełnomocników centrali, w liczbie których zawsze musi być podpis dyrektora lub wicedyrektora, książeczki oszczędnościowe, czeki na banki i bieżącą korespondencję podpisują dwie osoby, w liczbie których musi być jeden podpis członka dyrekcji. Za oddziały podpisują członkowie dyrekcji, pełnomocnicy centrali i odnośnego oddziału we dwóch łącznie w dowolnej kombinacji. Kapitał zakładowy Kasy wynosi 110.000 zł. Wszelkie ogłoszenia umieszczane być muszą w „Łódzkim Dzienniku Wojewódzkim" i w czasopiśmie „Oszczędność".

WYCIĄG ZE STATUTU KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU KONECKIEGO W KOŃSKICH,

uchwalonego przez Radę Powiatową w Końskich w dniu 30 października 1937 r., zatwierdzonego decyzją Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie z dnia 23 kwietnia 1938 r. Nr 117/S/38 w związku z przepisami art. 7 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz na podstawie § 4 ustęp (1) punkt 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 56, poz. 410) w brzmieniu ustalonym w § 52 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o K. K. O. (Dz. Ust. R. P. Nr 25, poz. 173).

Na oryginale decyzji Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zatwierdzającej statut, figurują podpisy: Prezesa Związku Zygmunta Chudzyńskiego i Dyrektora Związku Kazimierza Kohlmanna.

I. ORGANIZACJA KASY.

A.

Firma, siedziba, terytorialny zakres działania, cel Kasy, odpowiedzialność związku założycielskiego za zobowiązania Kasy oraz przepisy ogólne.

§ 1 ust. 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Koneckiego w Końskich, założona pod powyższą firmą przez Konecki Powiatowy Związek Samorządowy w roku 1926, a działająca do dnia wejścia w życie statutu niniejszego pod tą samą nazwą na zasadzie statutu zatwierdzonego przez Wojewodę Kieleckiego dnia 28 lutego 1929 r. za Nr. Sm. 4566/18, a opublikowanego w Kieleckim Dzienniku Wojewódzkim z dnia 13 lipca 1929 r. Nr 28.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar Koneckiego Powiatowego Związku Samorządowego oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 5.

Siedzibą Kasy jest miasto Końskie.

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej, zawierającej herb Koneckiego Powiatowego Związku Samorządowego.

W otoku herbu mieści się nazwa Kasy, ustalona w § 1 statutu niniejszego.

Do czasu uchwalenia herbu Koneckiego Powiatowego Związku Samorządowego Kasa używa pieczęci bez herbu.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Konecki Powiatowy Związek Samorządowy jako Związek założycielski ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność jako poręczyciel za wszelkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi 75.000 zł.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz w lokalu urzędowym Koneckiego Powiatowego Związku Samorządowego.

B.

Organa Kasy i ich kompetencje.

§ 13.

Organami Kasy są:

1) Rada Kasy jako organ stanowiący,

2) Dyrekcja Kasy jako organ zarządzający i wykonawczy,

3) Komisja Rewizyjna jako organ kontrolujący.

Rada Kasy.

§ 14. ustęp 1.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym, składającym się z przewodniczącego i ośmiu członków wybieranych na lat 3 przez Radę Powiatową w Końskich. Równocześnie z wybo-

rem członków Rady Kasy, Rada Powiatowa wybiera na okres 3-letni po jednym zastępcy każdego członka Rady.

Dyrekcja Kasy.

§ 20. ustępy 1, 2, 3, i 4.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków.

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca oraz 1 członek Dyrekcji.

Dyrektor zarządzający i jego zastępca powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikację, przewidziane w § 10 ust. (2) rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

Dyrektora zarządzającego, jego zastępcę oraz członka Dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpiasane przez dwie osoby, wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby, upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 21 ust. 3 statutu niniejszego.

Komisja Rewizyjna.

§ 24. ustęp 1 i 2.

Konecki Powiatowy Związek Samorządowy sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków oraz z trzech zastępców, wybieranych przez Radę Powiatową w Końskich na jeden rok spośród lub spoza grona osób, wchodzących w skład organów ustrojowych Koneckiego Powiatowego Związku Samorządowego.

II. ZAKRES DZIAŁANIA KASY OSZCZĘDNOŚCI.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie — w ramach przepisów zawartych w §§ 38 — 54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielanych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych, wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościowych, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej;

7) udzielanie kredytów w rachunkach bieżących, zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu;

8) dyskontowanie weksli, posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo;

9) dyskontowanie, nie wcześniej jak na sześć miesiący przed terminem płatności, wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych, wymienionych wyżej w p. 6 § niniejszego, oraz kuponów od tych papierów;

10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów wartościowych;

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów o stałym oprocentowaniu, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne), akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowania posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych oraz w Banku Polskim;

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia Władzy Nadzorczej;

16) umieszczanie wolnej gotówki:

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności, tudzież w Galicyjskiej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Kas Oszczędności;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem Władzy Nadzorczej dla własnego użytku z funduszu zasobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy oraz sprzedaż tych nieruchomości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, z których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

22) nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego, oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych.

III. MAJĄTEK I FUNDUSZE KASY.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku Koneckiego Powiatowego Związku Samorządowego i jest osobno administrowany.

VII. WŁADZA NADZORCZA.

§ 71 ust. 1 i 2.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minister Skarbu, działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410), bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

WYCIĄG ZE STATUTU KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU LUBARTOWSKIEGO W LUBARTOWIE

uchwalonego przez Radę Powiatową Lubartowską w dniu 15 października 1937 r., zatwierdzonego decyzją Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie z dnia 7 grudnia 1937 r. Nr 66/S/37 w związku z przepisami art. 7 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz na podstawie § 4 ustęp (1) punkt 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 56, poz. 410) w brzmieniu ustalonym w § 52 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o K. K. O. (Dz. Ust. R. P. Nr 25, poz. 173).

Na oryginale decyzji Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zatwierdzającej statut, figurują podpisy: Prezesa Związku Zygmunta Chudzyńskiego i Dyrektora Związku Józefa Rożkowskiego.

§ 1. ust. 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Lubartowskiego w Lubartowie założona pod powyższą firmą przez Lubartowski Powiatowy Związek Samorządowy w Lubartowie w roku 1928, a działająca do dnia wejścia w życie statutu niniejszego pod tą samą nazwą na zasadzie statutu zatwierdzonego przez Wojewodę Lubelskiego dn. 31 grudnia 1928 r. za L. 7860/Sm, opublikowanego w Lubelskim Dzienniku Wojewódzkim z dnia 31 grudnia 1928 r. Nr 44, poz. 457.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowego, obszar powiatu lubartowskiego oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 5.

Siedzibą Kasy jest miasto Lubartów.

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej, zawierającej herb województwa lubelskiego.

W otoku herbu mieści się nazwa Kasy, ustalona w § 1 statutu niniejszego.

Do czasu ustalenia herbu województwa lubelskiego Kasa używać będzie pieczęci bez herbu.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Lubartowski Powiatowy Związek Samorządowy w Lubartowie jako związek założycielski Kasy ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność jako poręczyciel za wszelkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi 50.000 zł.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz w lokalu urzędowym Lubartowskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Lubartowie.

§ 13.

Organami Kasy są:

1) Rada Kasy jako organ stanowiący,

2) Dyrekcja Kasy jako organ zarządzający i wykonawczy,

3) Komisja Rewizyjna jako organ kontrolujący.

§ 14. ust. 1.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym, składającym się z przewodniczącego i sześciu członków wybieranych na lat 3 przez Radę Powiatową w Lubartowie. Równocześnie z wyborem członków Rady Rada Powiatowa w Lubartowie wybiera na okres 3-letni po jednym zastępcy każdego członka Rady.

§ 20. ust. 1, 2, 3 i 4.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków.

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca oraz 1 członek Dyrekcji.

Dyrektor zarządzający i jego zastępca powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje, przewidziane w § 10 ust. (2) rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 25, poz. 173).

Dyrektora zarządzającego, jego zastępcę oraz członka Dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby, wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby, upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 21 ust. 3 statutu niniejszego.

§ 24. ust. 1 i 2.

Lubartowski Powiatowy Związek Samorządowy w Lubartowie sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków oraz z trzech zastępców, wybieranych przez Radę Powiatową w Lubartowie na jeden rok spośród lub spoza grona osób, wchodzących w skład organów ustrojowych Lubartowskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Lubartowie.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie — w ramach przepisów zawartych w §§ 38 — 54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielanych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych, wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościowych, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej;

7) udzielanie kredytów w rachunkach bieżących, zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie, o którym moża w § 37 statutu;

8) dyskontowanie weksli, posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób majątkowo odpowiedzialnych;

9) dyskontowanie, nie wcześniej jak na sześć miesięcy przed terminem płatności, wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych, wymienionych wyżej w p. 6 § niniejszego, oraz kuponów od tych papierów;

10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów wartościowych;

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów o stałym oprocentowaniu, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne), akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych oraz w Banku Polskim;

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia Władzy Nadzorczej;

16) umieszczanie wolnej gotówki:

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności, tudzież w Galicyjskiej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Kas Oszczędności;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem Władzy Nadzorczej dla własnego użytku z funduszu zasobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy oraz sprzedaż tych nieruchomości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

22) nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego, oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku Lu-

bartowskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Lubartowie i jest osobno administrowany.

§ 71. ust. 1 i 2.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minister Skarbu działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410) bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

WYCIĄG ZE STATUTU KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU OPOCZYŃSKIEGO W OPOCZNIE,

uchwalonego przez Radę Powiatową w Opocznie w dniu 18 grudnia 1937 r., zatwierdzonego decyzją Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie z dnia 16 maja 1938 r. Nr 119/S/38 w związku z przepisami art. 7 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz na podstawie § 4 ustęp (1) punkt 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r. wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 56, poz. 410) w brzmieniu ustalonym w § 52 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o K. K. O. (Dz. Ust. R. P. Nr 25, poz. 173).

Na oryginale decyzji Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zatwierdzającej statut, figurują podpisy: Prezesa Związku Zygmunta Chudzyńskiego i Dyrektora Związku Kazimierza Kohlmanna.

I. ORGANIZACJA KASY.

§ 1. ustęp 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Opoczyńskiego w Opocznie, zaożona pod powyższą firmą przez Opoczyński Powiatowy Związek Samorządowy w Opocznie w roku 1925 i działająca pod tą samą nazwą do dnia 3 sierpnia 1929 roku na zasadzie statutu zatwierdzonego przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych dnia 25-go czerwca 1925 r., a od dnia 3 sierpnia 1929 roku do dnia wejścia w życie statutu niniejszego na zasadzie statutu zatwierdzonego przez Wojewodę Kieleckiego dnia 24 kwietnia 1929 r. i opublikowanego w Kieleckim Dzienniku Wojewódzkim z dnia 3 sierpnia 1929 r. Nr 31 str. 420.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar Opoczyńskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Opocznie oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 5.

Siedzibą Kasy jest miasto Opoczno.

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej, zawierającej herb województwa kieleckiego.

W otoku herbu mieści się nazwa Kasy, ustalona w § 1 statutu niniejszego.

Do czasu ustalenia herbu województwa Kasa używa pieczęci bez herbu.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Opoczyński Powiatowy Związek Samorządowy w Opocznie, jako związek zaołżycielski Kasy, ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność jako poręczyciel za wszelkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi 50.000 zł.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz w lokalu urzędowym Opoczyńskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Opocznie.

§ 13.

Organami Kasy są:

1) Rada Kasy jako organ stanowiący,

2) Dyrekcja Kasy jako organ zarządzający i wykonawczy,

3) Komisja Rewizyjna jako organ kontrolujący.

§ 14, ust. 1.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym, składającym się z przewodniczącego i 6-ciu członków wybieranych na lat 3 przez Radę Powiatową w Opocznie. Równocześnie z wyborem członków Rady Rada Powiatowa w Opocznie wybiera na okres 3-letni po jednym zastępcy każdego czonka Rady.

§ 20. ust. 1, 2, 3, 4.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym składającym się z 3-ch członków.

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca oraz 1 członek Dyrekcji.

Dyrektor zarządzający i jego zastępca powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje, przewidziane w § 10 ust. (2) rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

Dyrektora zarządzającego, jego zastępcę oraz członka Dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby, wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 21 ust. 3 statutu niniejszego.

§ 24. ust. 1 i 2.

Opoczyński Powiatowy Związek Samorządowy w Opocznie sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym, składającym się z 3-ch członków oraz z 2-ch zastępców, wybieranych przez Radę Powiatową w Opocznie na jeden rok spośród lub spoza grona osób, wchodzących w skład organów ustrojowych Opoczyńskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Opocznie.

II. ZAKRES DZIAŁANIA KASY OSZCZĘDNOŚCI.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należą:

1) przyjmowanie — w ramach przepisów zawartych w §§ 38 — 54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielanych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych, wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościowych, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej;

7) udzielanie kredytów w rachunkach bieżących, zabezpieczonych hipotecznie papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu;

8) dyskontowanie weksli, posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo;

9) dyskontowanie, nie wcześniej jak na sześć miesięcy przed terminem płatności, wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych, wymienionych wyżej w p. 6 § niniejszego, oraz kuponów od tych papierów;

10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów wartościowych;

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów o stałym oprocentowaniu, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne), akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych, oraz w Banku Polskim;

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia Władzy Nadzorczej;

16) umieszczanie wolnej gotówki;

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności, tudzież w Galicyjskiej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Kas Oszczędności;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem Władzy Nadzorczej dla własnego użytku z funduszu zasobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy oraz sprzedaż tych nieruchomości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

2) nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego, oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych.

III. MAJĄTEK I FUNDUSZE KASY.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku Opoczyńskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Opocznie i jest osobno administrowany.

VII. WŁADZA NADZORCZA.

§ 71. ustęp 1 i 2.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minister Skarbu działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410) bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

WYCIĄG ZE STATUTU KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU WĘGROWSKIEGO W WĘGROWIE,

uchwalonego przez Radę Powiatową w Węgrowie w dniu 29 grudnia 1937 r., zatwierdzonego decyzją Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie z dnia 23 kwietnia 1938 r. Nr 116/S/38 w związku z przepisami art. 7 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz na podstawie § 4 ustęp (1) punkt 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 56, poz. 410) w brzmieniu ustalonym w § 52 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o K. K. O. (Dz. Ust. R. P. Nr 25, poz. 173).

Na oryginale decyzji Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zatwierdzającej statut, figurują podpisy: Prezesa Związku Zygmunta Chudzyńskiego i Dyrektora Związku Kazimierza Kohlmanna.

I. ORGANIZACJA KASY.

A.

Firma, siedziba, terytorialny zakres działania, cel Kasy, odpowiedzialność związku założycielskiego za zobowiązania Kasy oraz przepisy ogólne.

§ 1 ustęp 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Węgrowskiego w Węgrowie założona pod powyższą firmą przez Węgrowski Powiatowy Związek Samorządowy 1928 roku, a działająca do dnia wejścia w życie statutu niniejszego pod tą samą nazwą na zasadzie statutu zatwierdzonego przez Wojewodę Lubelskiego reskryptem z dnia 31 maja 1928 r. L. 3515/S. M., a opublikowanego w Lubelskim Dzienniku Wojewódzkim z dnia 6 września 1928 r. Nr 29, poz. 272.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar Węgrowskiego Powiatowego Związku Samorządowego oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 5.

Siedzibą Kasy jest miasto Węgrów.

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej, zawierającej herb Węgrowskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

W otoku herbu mieści się nazwa Kasy, ustalona w § 1 statutu niniejszego.

Do czasu ustalenia herbu Węgrowskiego Powiatowego Związku Samorządowego Kasa używa pieczęci bez herbu.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Węgrowski Powiatowy Związek Samorządowy, jako związek założycielski Kasy, ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność jako poręczyciel za wszelkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi 50.000 zł.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz w lokalu urzędowym Węgrowskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

B.

Organa Kasy i ich kompetencje.

§ 13.

Organami Kasy są:

1) Rada Kasy jako organ stanowiący,

2) Dyrekcja Kasy jako organ zarządzający i wykonawczy,

3) Komisja Rewizyjna jako organ kontrolujący.

Rada Kasy.

§ 14 ust. 1.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym, składającym się z przewodniczącego i 6 (sześciu) członków wybieranych na lat 3 przez Radę Powiatową w Węgrowie. Równocześnie z wyborem członków Rady, Rada Powiatowa w Węgrowie wybiera na okres 3-letni po jednym zastępcy każdego członka Rady.

Dyrekcja Kasy.

§ 20 ust. 1, 2, 3 i 4.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym, składającym się z 3 (trzech) członków.

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca oraz 1 członek Dyrekcji.

Dyrektor zarządzający i jego zastępca powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje, przewidziane w § 10 ust. (2) rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

Dyrektora zarządzającego, jego zastępcę oraz członka Dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy,

powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby, wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby, upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 21 ust 3 statutu niniejszego

Komisja Rewizyjna.

§ 24 ust. 1 i 2.

Węgrowski Powiatowy Związek Samorządowy sprawuje kontrolę nad Kasę za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym, składającym się z 3 (trzech) członków oraz z 1 (jednego) zastępcy, wybieranych przez Radę Powiatową w Węgrowie na jeden rok spośród lub spoza grona osób, wchodzcych w skład organów ustrojowych Węgrowskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

II. ZAKRES DZIAŁANIA KASY OSZCZĘDNOŚCI.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie — w ramach przepisów zawartych w §§ 38 — 54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielanych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych, wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościowych, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej;

7) udzielanie kredytów w rachunkach bieżących, zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu;

8) dyskontowanie weksli, posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo;

9) dyskontowanie, nie wcześniej jak na sześć miesięcy przed terminem płatności, wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych, wymienionych wyżej w p. 6 § niniejszego, oraz kuponów od tych papierów;

10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów wartościowych;

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów o stałym oprocentowaniu, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne), akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych, oraz w Banku Polskim;

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia Władzy Nadzorczej;

16) umieszczanie wolnej gotówki:

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności, tudzież w Galicyjskiej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Kas Oszczędności;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem Władzy Nadzorczej dla własnego użytku z funduszu zasobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy oraz sprzedaż tych nieruchomości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych prze klienta w Kasie funduszów;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

22) nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego, oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych.

III. MAJĄTEK I FUNDUSZE KASY.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku Węgrowskiego Powiatowego Związku Samorządowego i jest osobno administrowany.

VII. WŁADZA NADZORCZA.

§ 71. ust. 1 i 2.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minister Skarbu, działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach, zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410), bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU CHEŁMSKIEGO W CHEŁMIE LUB.

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1937 ROKU.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		53,667,40	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		22.476.74	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		735,00	
d) pozostałość w P. K. O.		84.358.08	
e) bony inwestycyjne			161.237,22
2. Kupony			573,25
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		26.526,22	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		8.972,00	35.498,22
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			
7. Weksle zdyskontowane (20 kont)			13.388,50
8. Pożyczki wekslowe (2047 kont)			288 215.00
9. Weksle protestowane			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (123 kont)		69.418,32	
b) poch. z innych kredytów (.... kont)			69.418.32
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezp. papierami wart. (... kont)			
b) zabezpieczone hipoteką (2 kont)		68.845.35	
c) zabezp. innymi wartośc. (... kont)			68.845,35
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (90 kont)		10.323,50	
b) innych wartości			
c) pożyczki zakładu zastawniczego			10.323,50
12. Pożyczki na skrypty dłużne (5 kont)			36.799,00
13. Pożyczki hipoteczne (5 kont)			19,050.00
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Kom. Konwersyjny Banku Akcept. (272 kont)			221.914 73
15. Odsetki zaległe			
16. Nieruchomości			
17. Ruchomości			3.838,90
18. Różne			21 568,21
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			3.181,13
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych		161.563,64	
b) za rok sprawozdawczy			161.563,64
Razem			1.115.414,97
21. Depozyty			29.668,46
22. Udzielone gwarancje			30 000,00
23. Inkaso			93.887 21
24. Różni za weksle kaucyjne			198,00
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Ogółem			1 269 168,64

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			75.000,00
2. Fundusz zasobowy			
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno-publicznych:			
a) bezterminowe (9 kont)		36.448.16	
b) terminowe (3 kont)		249 008,08	285.456,24
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (1149 kont)		349.019,46	
b) terminowe do 3 mies. (15 kont)		45.779 07	
c) termin. ponad 3 m. i war. (17 kont)		48.343.56	443.142,09
8. Rachunki bieżące (czekowe, przekazowe itp.)			
a) instytucyj państw., samorząd. i innych prawno-publ. (9 kont)		34.013,96	
b) osób fizycznych i prawno-prywatnych (70 kont)		58.406,42	92.420.38
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			14.360,00
10. Zobowiązania inkasowe			426,25
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych		17.255,00	
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.			
d) w innych instytucjach kredytowych.			17.255,00
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		143.723,55	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			143 723 55
15. Banki i K. K. O. Loro			565 31
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			18.364 90
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokresowe)			9.369 18
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy		15.332,07	15.332,07
Razem			1.115.414,97
22. Różni za depozyty			29.668,46
23. Zobowiązania z tytułu udziel. gwarancyj			30 000,00
24. Różni za inkaso			93 887,21
25. Weksle kaucyjne			198,00
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			1.269.168,64

RACHUNEK STRAT I ZYSKOW ZA 1937 ROK.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	27.765.40	
b) od rachunków bieżących	1.668,77	
c) od redyskonta weksli	656.85	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	7.937,46	
e) różne inne	9,23	38.037.71
2. Prowizje wypłacone		78.60
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	20.950.90	
b) świadczenia socjalne	1.792,78	
c) wydatki rzeczowe	15.604,61	38.348 29
4. Podatki i opłaty skarbowe		37,90
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości		577.20
6. Odpisy na dłużnikach		200 00
7. Różnice kursowe na rach. w wal. obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		442,57
9. Różne		
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		
11. Nadwyżka		15.332 07
Razem		93.054,34

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	28.979,82	
b) od rachunków bieżących	6 098 95	
c) od pożyczek terminowych na zastaw	1.304,37	
d) od pożyczek na skrypty dłużne	1,904.03	
e) od pożyczek i wierzytelności hipot.	413,01	
f) od papierów wartościowych	3,274.90	
g) od K. K. O. i Banków	2.987,90	
h) różne inne i układy konwersyjne	7.500 13	52.463,11
2. Prowizje pobrane		9.739,18
3. Podatek specjalny		1,314,20
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		1.608.70
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		13.638,76
7. Opłaty na koszty administracji		7.488,10
8. Różne dochody		194,80
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Pomoc Skarbu Państwa		6.607,49
Razem		93 054,34

Buchalter: (—) K. Kowalewski

Dyrekcja:
p. o. Dyrektor Zarządzający: (—) L. Fiumel
Zastępca Dyrektora:
Członkowie: (—) K. Kowalewski
(—) J. Hołysz

Komisja Rewizyjna:
Przewodniczący: (—) J. Nowakowski
Członkowie: (—) J. Radek
(—) W. Rybiński

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU KIELECKIEGO W KIELCACH

Bilans roczny netto na dzień 31 grudnia 1937 r.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji:			
a) gotowizna		24.198,03	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		41.541.84	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		314.016,00	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			379.755,87
2. Kupony			1.999,70
3. Waluty obce			
4. Papiery wartośc owe 1)			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		25.124 98	
c) listy zastawne i obligacje		18.283,60	
d) obligacje Związków Komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		63 945,00	107.353 58
5. Banki i K. K. O. „Loro"			
6. Banki i K. K. O. „Nostro"			
7. Weksle zdyskontowane (... kont)			
8. Pożyczki wekslowe (1369 kont)			543.358,60
9. Weksle protestowane:			
a) poch. z dysk. i poż. weksl. (172 k.)		64 708,57	
b) poch. z innych kredytów (2 kont)		9 661,15	74.369,72
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:			
a) zabezp. papierami wartościowemi			
b) zabezpieczone hipoteką (3 kont)		167.284,40	
c) ząbezp. innymi wartośc. (1 kont)		220.255,00	387.539,40
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) pap. wart. i ks. oszczędn. (60 kont)		13.705,00	
b) innych wartości			
c) pożyczki zakładu zastawniczego			13.705,00
12. Pożyczki na skrypty dłużne (... kont)			
13. Pożyczki hipoteczne (... kont)			
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzon. przez Komitet Konwersyjny Banku Akcept. (1035 kont)			705.117,00
15. Odsetki zaległe			46.119,14
16. Nieruchomości			
17. Ruchomości			8.219,70
18. Różne			34.341,91
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			9.189,10
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			2.311.068,72
21. Depozyty			820.623,13
22. Udzielone gwarancje			
23. Inkaso			88.282 12
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			256.955,00
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Ogółem			3.476.928,97

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			100.000,00
2. Fundusz zasobowy			3.845,51
3. Fundusze specjalne:			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			1.150,52
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno-publicznych:			
a) bezterminowe (36 kont)		100.502,87	
b) terminowe (... kont)			100.502,87
7. Wkłady oszcz. osób fizycznych i prawno-prywat.:			
a) bezterminowe (2594 kont)		1.030.614,32	
b) terminowe do 3 mies. (48 kont)		205.108,03	
c) terminowe ponad 3 mies. i warunkowe (18 kont)		28.767,42	1.264.489,77
8. Rachunki bieżące (czek., przekaz. i t.p.)			
a) instytucyj państw., samorząd. i innych prawno-publ. (9 kont)		146.136,41	
b) osób fiz. i prawno-pryw. (135 kont)		380 048,49	526.184,90
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			4.575 28
11. Redyskonto weksli:			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych		67.290,00	
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.			
d) w innych instytucjach kredytowych			67.290,00
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			212.755,00
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie:			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe			
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			
15. Banki i K. K. O. „Loro"			2.443,00
16. Banki i K. K. O. „Nostro"			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			10.968,44
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			16.405,58
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy		457,85	457,85
Razem			2.311.068,72
22. Różni za depozyty			820.623,13
23. Zobowiązania z tyt. udziel. gwarancyj			
24. Różni za inkaso			88.282,12
25. Bank Akceptacyjny			256.955,00
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			3.476.928,97

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1937 ROK.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	56.271 97	
b) od rachunków bieżących	14 095,48	
c) od redyskonta weksli	14.763,64	
d) od zast. pap. i od kredyt. udziel. Kasie		
e) różne inne		85.131,09
2. Prowizje wypłacone		297,63
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	41.547,94	
b) świadczenia socjalne	3,249,84	
c) wydatki rzeczowe	15.787,78	60.585,56
4. Podatki i opłaty skarbowe		195,70
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	1.386,00	1.386,00
6. Odpisy na dłużnikach		5.632,53
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartościowych		1.817,19
9. Różne		500,00
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		
11. Nadwyżka		457,85
Razem		156.003,55

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli i układów konwersyjnych	37.175,73	
b) od rachunków bieżących	22.580 37	
c) od pożyczek terminowych na zastaw	956,44	
d) od pożyczek układ n/Bk Akcept.	50.581,66	
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.		
f) od papierów wartościowych	5 224,87	
g) od K. K. O. i Banków	12.334,85	
h) różne inne	16.084,88	144 938 80
2. Prowizje pobrane		4.243,40
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		16,15
7. Opłaty na koszty administracji		599,84
8. Różne dochody		6 205,36
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem		156 003,55

Buchalter: (—) J. Makowiecka

Komisja Rewizyjna:
(—) F. Borowicz
(—) L. Jaxa-Maleszewski
(—) P. Durlik
(—) A. Świtek

Dyrekcja Kasy:
(—) L. Knichowiecki
(—) J. Gołębiowski
(—) J. T. Baran

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU KOBRYŃSKIEGO W KOBRYNIU

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1937 R.

Stan czynny.

	W wal obc. Zl	Zł.	Zł.
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		9.888,18	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		6.857,66	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		20.976,20	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			37.722,04
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		10.276,26	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		5.766,50	16.042,76
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			
7. Weksle zdyskontowane (... kont)			
8. Pożyczki wekslowe (1043)			190.766,01
9. Weksle protestowane			
a) poch. z dysk. i poż. weksl. (15 kont)		1.593,46	
b) poch. z innych kredytów (... kont)			1.593,46
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezp. papierami wart. (... kont)		9.364,00	
b) zabezpieczone hipoteką (... kont)			
c) zabezp. innymi wartośc. (... kont)			
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (91 kont)			9.364,00
b) innych wartości (... kont)			
c) pożyczki zakładu zastawn. (... kont)			
12. Pożyczki na skrypty dłużne (4 kont)			190.50
13. Pożyczki hipoteczne			
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Komitet Konwersyjny Banku Akcept. (214 kont)			154.425,66
15. Odsetki zaległe			2 838,50
16. Nieruchomości 3)			
17. Ruchomości			3.023,67
18. Różne			2.014,23
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			10.787,13
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych		79.474,85	
b) za rok sprawozdawczy			79.474,85
Razem			508.242 81
21. Depozyty			356.885,99
22. Udzielone gwarancje			
23. Inkaso			41.711,79
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			65.471,00
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Ogółem			972.311,59

Stan bierny.

	W wal. obc. Zl	Zł.	Zł.
1. Kapitał zakładowy			35.000,00
2. Fundusz zasobowy			1.019,25
3. Fundusze specjalne			
a) kapitał zasobowy wkładów zawiązk.		102,59	
b)			102,59
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno publicznych			
a) bezterminowe (1 kont)		1,46	
b) terminowe (3 kont)		81.194,52	81.195,98
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (1285 kont)		130.172,11	
b) terminowe do 3 mies. (50 kont)		20.106,85	
c) terminowe ponad 3 miesiące i warunkowe (4 kont)		9,00	150.287,96
8. Rachunki bieżące (czek., przekaz. itp.)			
a) instytucyj państw., samorzd. i innych prawno-publ. (12 kont)		53.606,64	
b) osób fizycznych i prawno-prywatnych (70 kont)		46.950,44	100.557,08
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych		3.034,00	
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.			
d) w innych instytucjach kredytowych.			3 034,00
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			65.471,00
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		8.000,00	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje		35.123,53	43.123,53
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			19.580,90
20. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			7,842,89
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			1.027,63
Razem			508.242,81
22. Różni za depozyty			356.885,99
23. Zobowiązania z tyt. udzielonych gwarancyj			
24. Różni za inkaso			41.711,59
25. Bank Akceptacyjny			65.471,00
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			972.311,59

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1937 ROK.

Straty.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	8.651,23	
b) od rachunków bieżących	2.188,98	
c) od redyskonta weksli	6.018,30	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	2.191,46	
e) różne inne	274,53	19.324,50
2. Prowizje wypłacone		33,63
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	12.966,60	
b) świadczenia socjalne	944,46	
c) wydatki rzeczowe	5.628,33	19 539,42
4. Podatki i opłaty skarbowe		
5) Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	688,00	688,00
6. Odpisy na dłużnikach		14.922,39
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
9. Różne		
10. Dotacja na rzecz funduszu wyrównawcz.		
11. Nadwyżka		1.027,63
Razem		55.535,57

Zyski.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	15.427,85	
b) od ukł. konwersyjnych	4.636,34	
c) od pożyczek terminowych na zastaw	893,40	
d) od pożyczek na skrypty dłużne	19,05	
e) pomoc odsetkowa Skarbu Państwa	5.531,22	
f) od papierów wartościowych	757,90	
g) od K. K. O. i Banków	177,60	
h) różne inne	251,58	27.694 94
2. Prowizje pobrane		5.444 06
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		22.070,30
7. Opłaty na koszty administracji		326,27
8. Różne dochody		
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem		55 535,57

Buchalter: (—) A. Siemieniuk
Zarząd Kasy:
Naczelnik Zarządu: (—) A. Łęczycki
Członkowie: (—) Jan Łazarewicz
(—) Michał Terpiłowski

Komisja Rewizyjna:
Przewodniczący: (—) W. Jankiewicz
Członkowie: (—) St. Nikitiuk
(—) A. Lewicki
(—) St. Rubaniuk

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU KONINSKIEGO W KONINIE

Bilans roczny netto na dzień 31 grudnia 1937 roku.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		77 758.04	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		56.676,34	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		9.198 91	
d) pozostałość w innych K. K. O. .			
e) bony inwestycyjne			143.633,29
2. Kupony			
3. Waluty obce			1.853.60
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		68 263.70	
c) listy zastawne i obligacje . . .			
d) obligacje związków komunalnych .			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych . .		2 600,00	70 863,70
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro . . .			
7. Weksle zdyskontowane (62 kont) . .			84 326,15
8. Pożyczki wekslowe (2227 kont) . .			640.457,21
9. Weksle protestowane			
a) poch. z dysk. i poż. weksl. (7 kont)		287,55	
b) poch. z innych kredytów (... kont)			287 55
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:			
a) zabezp. papierami wartościowymi .			
b) zabezpieczone hipoteką . . .			
c) zabezpieczone innymi wartościami .			
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (179 kont)		33.710,00	
b) innych wartości (... kont) . .			
c) pożyczki zakładu zastawn. (... kont)			33.710,C0
12. Pożyczki na skrypty dłużne (... kont).			
13. Pożyczki hipoteczne (7 kont) . .			27.623,50
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Komitet Konwersyjny Banku Akcept. (15 kont) .			19.194.14
15. Odsetki zaległe			
16. Nieruchomości			4.280,00
17. Ruchomości			8.632.16
18. Różne			3.644,81
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			161,97
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy . . .			
Razem . .			1.038,668,08
21. Depozyty			172 992.94
22. Udzielone gwarancje			130.000,00
23. Inkaso			59,734.64
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego . .			
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego . .			
26. Różni za nasze akcepty			
Ogółem . .			1.401.395,66

1) W tym papiery wartościowe Funduszu zasobowego zł 32.222,50.

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			100.000.00
2. Fundusz zasobowy			30.829,09
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			7.963,55
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości .			
6. Wkłady oszczędn. instytucyj państwowych, samorządowych i in. prawno-publ.			
a) bezterminowe (6 kont) . . .		50.384,30	
b) terminowe (2 kont)		6.395,40	56.779,70
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (2943 kont) . .		414.320,56	
b) terminowe do 3 mies. (221 kont) .		41.440,15	
c) term. ponad 3 m. i warunk. (498 k.)		121.334,36	577 095.07
8. Rachunki bieżące (czekowe, przekazowe itp.)			
a) instytucyj państw., samorząd., i innych prawno-publ. (20 kont) . .		64 321,50	
b) osób fiz. i prawno-pryw. (144 kont)		102.282,92	166.604.42
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			125.00
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych . . .		26.685,00	
c) w Bankach Komunalnychi K. K. O.			
d) w innych instytucjach kredytowych .			26.685,00
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac. .			
13. Zastaw papierów wartościowych . .			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe . . .		30.674,00	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			30.674,00
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro . . .			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			24.611,04
20. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			11.413,65
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy . . .		5.887,56	5.887,56
Razem . .			1.038.668,08
22. Różni za depozyty			172 992,94
23. Zobow. z tyt. udzielonych gwarancyj.			130.000,00
24. Różni za inkaso			59.734.64
25. Bank Akceptacyjny			
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem . .			1.401.395,66

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1937 R.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych . .	20.666.63	
b) od rachunków bieżących . . .	2.098,53	
c) od redyskonta weksli	1.495,24	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	220.70	
e) różne inne	9.90	24.491,00
2. Prowizje wypłacone		793.68
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	37.500,00	
b) świadczenia socjalne	5.482,00	
c) wydatki rzeczowe	15 039 44	58.021,44
4. Podatki i opłaty skarbowe		282,87
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	1.863,00	1.863.C0
6. Odpisy na dłużnikach		10.646 00
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
9. Różne		1 424,36
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego .		6 963.55
11. Nadwyżka		5 887,56
Razem . .		110.373 46

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	75.394,57	
b) od rachunków bieżących . . .		
c) od pożyczek terminowych na zastaw .	3 634,40	
d) od pożyczek na skrypty dłużne . .		
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.	672.75	
f) od papierów wartościowych . . .	5 638,63	
g) od K. K. O. i Banków	1.116,54	
h) różne inne	1.369,86	87,826,75
2. Prowizje pobrane.		7 515,49
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc. .		6.963,55
5. Dochód netto z nieruchomości . . .		
6. Odzyskane straty		254 00
7. Opłaty na koszty administracji . .		
8. Różne dochody		7.813.67
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem . .		110,373,46

Buchalter: (—) M. Jaworska

Dyrektor Zarządzający: (—) Bartosik
Członkowie: (—) J. Kubaszewski
(—) L. Ganowicz

Komisja Rewizyjna:
Przewodniczący: (—) Leon Wroczyński
Członkowie: (—)Kunicki
(—) E. Sikorski

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU LIDZKIEGO W LIDZIE
BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 1 STYCZNIA 1938 R.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł.	Zł.
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		23.262,63	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		31.808,80	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych			
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne		500.00	55.571,43
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		15.241,76	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udz. w Bankach Komunalnych		2.164.00	17.405,76
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			50.740,86
7. Weksle zdyskontowane (132 kont)			96.636,81
8. Pożyczki wekslowe (1059 kont)			192.203,00
9. Weksle protestowane			
a) poch. z dysk. i poż. weksl. (147 k.)		20.914,91	
b) poch. z innych kredytów (... kont)			20.914,91
a) zabezp. papierami wartośc. (... kont)			
b) zabezpieczone hipoteką (... kont)			
c) zabezp. innymi wartośc. (... kont)			
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (185 kont)		18.842,27	
b) innych wartości (.... kont)			
c) pożyczki zakł. zastawn. (... kont)			18.842,27
12. Pożyczki na skrypty dłużne (1 kont)			14.391,84
13. Pożyczki hipoteczne (... kont)			
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Komitet Konwersyjny Banku Akcept. (512 kont)			
15. Odsetki zaległe			245.519,67
16. Nieruchomości			3.895,04
17. Ruchomości			3.473,91
18. Różne			18 128,65
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			2.838,18
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych		55.414.70	
b) za rok sprawozdawczy			55.414 70
Razem			795.977,03
21. Depozyty			128.091.43
22. Udzielone gwarancje			
23. Inkaso			90.190,68
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Razem			
Ogółem			1.014.259,14

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy		50.000,00	
2. Fundusz zasobowy			
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			50.000,00
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno-publicznych			
a) bezterminowe (6 kont)		6.101.63	
b) terminowe (2 kont)		67.492,24	73.593,87
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (1018 kont)		137.700.87	
b) terminowe do 3 mies. (202 kont)	1,249.34	106.083.42	
c) terminowe ponad 3 miesiące i warunkowe (193 kont)	1.724,68	126.337.42	370,122,04
8. Rachunki bieżące (czek., przekaz. itp.)			
a) instytucyj państw., samorząd. i innych prawno-publ. (3 kont)		47.973,34	
b) osób fizycznych i prawno - prywatnych (65 kont)		29.144,18	77.117,52
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			2 700,28
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach państwowych		35.995,00	
c) w Bankach Komunalnych i K.K.O.			
d) w innych instytucjach kredytowych.			35.995,00
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		175.273,97	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			175.273.97
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			3.120,86
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			7.529,32
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy		524,17	524,17
Razem	2.974,02		795.977,03
22. Różni za depozyty			128.091,43
23. Zobowązania z tytułu udziel. gwarancyj			
24. Różni za inkaso			90,190,68
25. Bank Akceptacyjny			
26. Fundusz Emerytalny			
Razem			
Ogółem	2,974,02		1.914.259,14

RACHUNEK STRAT I ZYSKOW ZA 1937 R.

Straty.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	20.059,52	
b) od rachunków bieżących	832,54	
c) od redyskonta weksli	3.821,05	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	9.793,02	
e) różne inne	322,37	34 828,50
2. Prowizje wypłacone		142,20
3. Koszty administracyjne:		
a) wydatki osobowe	22.152,85	
b) świadczenia socjalne	1.749,62	
c) wydatki rzeczowe	5 075,11	28.977,58
4. Podatki i opłaty skarbowe		52.46
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	676.43	676,43
6. Odpisy na dłużnikach		7.759,03
7. Różnice kursowe na rach. w wal. obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
9. Różne		1.270,01
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		
11. Nadwyżka		524,17
Razem		74.230,38

Zyski.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	27.629,32	
b) od rachunków bieżących		
c) od pożyczek terminowych na zastaw	1.567,86	
d) od pożyczek na skrypty dłużne	865,76	
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.	479,83	
f) od papierów wartościowych	1.057.02	
g) od K. K. O. i Banków	888,01	
h) różne inne	23.598,69	56.068,49
2. Prowizje pobrane		2.349.16
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		28.98
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		263.24
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		7.138.40
7. Opłaty na koszty administracji		6.003,12
8. Różne dochody		2.360,99
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem		74.230,38

Buchalter: (—) Doroszkiewicz Włodzimierz

Dyrekcja:
Dyrektor Zarządzający: (—) Wojtuszkiewicz Edward
Członkowie: (—) Mickiewicz Ludwik
(—) Bieńkowski Wawrzyniec

Komisja Rewizyjna:
Przewodniczący: (—) Gotowiecki Stanisław
Członkowie: (—) Inż. Moraczewski Wojciech
(—) Mikszo Stanisław

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU POSTAWSKIEGO W POSTAWACH

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1937 R.

Stan czynny.

	W wal obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		35.503,59	
b) pozostałość w Banku Polsk. i PKO.		17.005,53	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		670,00	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			53.179.12
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		8 468,00	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udz. w Bankach Komunalnych			8.468,00
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			
7. Weksle zdyskontowane (3 kont)			4.210,50
8. Pożyczki wekslowe (488 kont)			160 507,00
9. Weksle protestowane			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (97 kont)		20.314,64	20.314,64
b) poch. z innych kredytów (... kont)			
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezpieczone papierami wartościow.			
b) zabezpieczone hipoteką (... kont)			
c) zabezp. innymi wartościami (... kont)			
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (3 kont)		470,00	
b) innych wartości (... kont)			470,00
c) pożyczki zakładu zastawniczego			
12. Pożyczki na skrypty dłużne (... kont)			
13. Pożyczki hipoteczne (konta)			
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdz. przez Komitet Konwersyjny Banku Akceptacyjnego (357 kont)			206.940,00
15. Odsetki zaległe			13.029,24
16. Nieruchomości 2)			52.053,00
17. Ruchomości			1.073,83
18. Różne			2.093,06
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			3.077,80
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy		1.858,14	1.858,14
Razem			527.724,33
21. Depozyty			11.634,00
22. Udzielone gwarancje			
23. Inkaso			31.931,48
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Ogółem			570.839,81

Stan bierny.

	w wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			30.000,00
2. Fundusz zasobowy			20.995,80
3. Fundusze specjalne:			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			99,30
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			2.020,00
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno publicznych			
a) bezterminowe (12 kont)		17.334,30	
b) terminowe (1 kont)		40.943 34	58.277,64
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno - prywatnych			
a) bezterminowe (73 kont)		32.200,14	
b) terminowe do 3 mies. (154 kont)		132.302,35	164.502,49
c) terminowe ponad 3 mies. i warunkowe (... kont)			
8. Rachunki bieżące (czek., przekaz. itp.):			
a) instytucyj państw., samorząd. i innych prawno-publ. (4 kont)		11.624,89	
b) osób fizycznych i prawno-prywatnych (10 kont)		2.779,56	14 404,45
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach państwowych		26.028,00	
c) w Bankach Komunalnych i K.K.O.			
d) w innych instytucjach kredytowych			26.028,00
12. Dyskonto akceptów Banku Akcept.			197.289,00
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		5.520 51	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			5.520,51
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			4 977,98
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			3.159,16
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			527.274,33
22. Różni za depozyty			11.634,00
23. Zobowiązania z tytułu udziel. gwarancyj			
24. Różni za inkaso			31.931,48
25. Bank Akceptacyjny			
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			570 839,81

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1937 ROK.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane:		
a) od wkładów oszczędnościowych	7.491,42	
b) od rachunków bieżących	2.040,45	
c) od redyskonta weksli	1.702,71	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	12.784,01	
e) różne inne		24.018,59
2. Prowizje wypłacone		
3. Koszty administracyjne:		
a) wydatki osobowe	13.632,60	
b) świadczenia socjalne	1.252,95	
c) wydatki rzeczowe	3.536,00	18.421,55
4. Podatki i opłaty skarbowe		96,96
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości	520,00	
b) ruchomości	242,00	762,00
6. Odpisy na dłużnikach		
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
9. Różne		1.130,67
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		
11. Nadwyżka		
Razem		44 429 77

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane:		
a) od weksli	19.301,79	
b) od rachunków bieżących		
c) od pożyczek terminowych na zastaw	139,00	
d) od pożyczek na skrypty dłużne		
e) od pożyczek i wierzytelności hipot.		
f) od papierów wartościowych	234,00	
g) od K. K. O. i Banków	745,30	
h) różne inne (poż. skonwertowane)	16.824,88	37.244,97
2. Prowizje pobrane		1.406,45
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		3.021,30
6. Odzyskane straty		
7. Opłaty na koszty administracji		418,91
8. Różne dochody		480,00
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		1.858,14
Razem		44.429.77

Dyrekcja:

Dyrektor Zarządzający: (—) Stefan Rudziński

Członkowie: (—) Jerzy Makowski

(—) Edward Pokrzewiński

Komisja Rewizyjna:

Przewodniczący: (—) Stanisław Bielecki

Członkowie: (—) Dionizy Kalinowski

(—) Aleksy Pohudo

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU PRZASNYSKIEGO W PRZASNYSZU

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1937 R.

Stan czynny.

	W wal. obc: Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji:			
a) gotowizna		34.543,41	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		54.187,28	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		287,59	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			89.018,28
2. Kupony			
3. Waluty obce			763,21
4. Papiery wartościowe			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		12.762,25	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje Związków Komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		4.025,00	16.787,25
5. Banki i K. K. O. „Loro"			
6. Banki i K. K. O. „Nostro"			
7. Weksle zdyskontowane (10 kont)			13.000,00
8. Pożyczki wekslowe (1230 kont)			259.672,32
9. Weksle protestowane:			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (43 kont)		12.976,03	
b) poch. z innych kredytów (43 kont)			12.976,03
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:			
a) zabezp. papierami wartościowymi			
b) zabezpieczone hipoteką (2 kont)			
c) zabezp. innymi wartośc. (... kont)			
11. Pożyczki terminowe na zastaw:			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (16 kont)		4.550,00	
b) innych wartości (1 kont)		400,00	
c) pożyczki zakładu zastawn. (.... kont)			4.950,00
12. Pożyczki na skrypty dłużne (1 kont)			33.763,25
13. Pożyczki hipoteczne (1 kont)			
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdz. przez Komitet Konwersyjny Banku Akcept. (121 kont)			57.378,69
15. Odsetki zaległe			
16. Nieruchomości			
17. Ruchomości			5.031,97
18. Różne			11.200,36
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			504.541,36
21. Depozyty			149.209,36
22. P. B. R. za nasze akcepty z kred. zal. zboż.			40.000 00
23. Inkaso			50 086,75
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			13 957,00
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Ogółem			757.794,49

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			50.000.00
2. Fundusz zasobowy			
3. Fundusze specjalne:			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno publicznych			
a) bezterminowe (1 kont)		16.781,27	
b) terminowe (... kont)			16.781,27
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno - prywatnych			
a) bezterminowe (194 kont)		118.302,46	
b) terminowe do 3 mies. (52 kont)		107.038,16	
c) terminowe ponad 3 miesiące i warunkowe (... kont)			225.340,62
8. Rachunki bieżące *) (czekowe, przekazowe i t. p.)			
a) instytucyj państw., samorząd. i innych prawno-publ. (2 kont)		23 888 76	
b) osób fizycznych i prawno - prywatnych (45 kont)		28.209.23	52.097,99
9. Salda kredytowe rachunków atwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			70,00
11. Redyskonto weksli:			
a) w Banku Polskim		5.430,00	
b) w Bankach Państwowych		42.400,00	
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.		18.020,00	
d) w innych instytucjach kredytowych.			65 850,00
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			13.957,00
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie:			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe			
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			64.330,00
15. Banki i K. K. O. „Loro"			630.37
16. Banki i K. K. O. „Nostro"			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			4.221,71
20. Sumy przechodnie (rozlicz międzyokr.)			6.866,11
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy		4.396,29	4.396,29
Razem			504.541,36
22. Różni za depozyty			149.209,38
23. Akcepty własne w Państw. Banku Roln.			40.000,00
24. Różni za inkaso			50.086,75
25. Bank Akceptacyjny			13.957,00
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			757.794,49

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA ROK 1937.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane:		
a) od wkładów oszczędnościowych	8.711,89	
b) od rachunków bieżących	249,23	
c) od redyskonta weksli	5.215,97	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie		
e) różne inne	1.243.77	15.420,86
2. Prowizje wypłacone		334,80
3. Koszty administracyjne:		
a) wydatki osobowe	12.576,01	
b) świadczenia socjalne	731 74	
c) wydatki rzeczowe	7.481,39	20.789 14
4. Podatki i opłaty skarbowe		293,64
5. Amortyzacja:		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	417,65	417,65
6. Odpisy na dłużnikach		
7. Różnice kurs. na r-kach w walut. obcych		23,08
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
9. Różne		
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego.		
11. Nadwyżka		4.396,29
Razem		41.675,46

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane:		
a) od weksli	16.053,45	
b) od rachunków bieżących		
c) od pożyczek terminow. na zastaw	205,00	
d) od pożyczek na skrypty dłużne	1.315,30	
e) od układów konwersyjnych	2.489,35	
f) od papierów wartościowych	553 45	
g) od K. K. O. i Banków	956,16	
h) różne inne	2.177,80	23.750,51
2. Prowizje pobrane		2.081 22
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		3.497,55
7. Opłaty na koszty administracji		11.837,43
8. Różne dochody		508,75
9. Odpis z fund. wyrówn. na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem		41.675,46

p. o. Buchaltera: (—) Br. Marszałkowska

Dyrekcja Kasy:
(—) Stefan Kotkowski — Dyrektor Zarządzający
(—) Michał Kwiatkowski — zastępca Dyrektora
(—) Andrzej Bieńkowski — członek Dyrekcji

Komisja Rewizyjna:
Przewodniczący: (—) Marian Reinhard
Członkowie: (—) A. Kawiecki
(—) E. Miniewicz

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU RAWSKIEGO W RAWIE MAZOWIECKIEJ

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1937 R.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		21.146,76	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		10.113,49	
c) pozost. w Bankach Państw. i Kom.		60.442,00	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			91.702,25
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		14.430,32	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		12.753,00	27.183,32
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			
7. Weksle zdyskontowane (13 kont)			12.124,00
8. Pożyczki wekslowe (973 kont)			200.735,00
9. Weksle protestowane			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (60 kont)		11,272,68	
b) pochodzące z innych kredytów			11.272,68
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezp. papierami wartośc. (kont)			
b) zabezpieczone hipoteką (... kont)		4.521,39	4.521,39
c) zabezp. innymi kartościami (1 kont)			
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (18 kont)		2.047,00	
b) innych wartości (... kont)			
c) pożyczki zakładu zastawn. (.... k.)			2.047,00
12. Pożyczki na skrypty dłużne (5 kont)			84.588,04
13. Pożyczki hipoteczne (... kont)			
14. Należności z tyt. układów konwers. zatwierdzonych przez Kom. Konwersyjny Banku Akceptacyjnego (213 kont)		361.900,62	
5 we własnym zakresie		41.810,00	403.710,62
15. Odsetki zaległe			26,877,61
16. Nieruchomości			33.965,25
17. Ruchomości			4 066,35
18. Różne			6.975,90
19. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			3 806,51
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			913.576,92
21. Depozyty			99.013 44
22. Udzielone gwarancje			63.920,00
23. Inkaso			45.264,06
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			207.824,00
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Ogółem			1.329.598,42

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			100.000 00
2. Fundusz zasobowy			33.195,29
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			300.00
6. Wkłady oszczędn. instytucyj państw., samorząd. i innych prawno-publicznych			
a) bezterminowe (10 kont)		4.334,50	
b) terminowe (4 kont)		16 027,59	20.362,09
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (2592 kont)		155 013 04	
b) terminowe do 3 mies. (99 kont)		108 117,57	
c) terminowe ponad 3 miesiące i warunkowe (... kont)			263.130,61
8. Rachunki bież. (czekowe, przekaz. itp.)			
a) instyt. państw., samorz. i innych prawno-publ. (7 kont)		57.668,37	
b) osób fizycznych i prawno-prywatnych (25 kont)		18.339,96	76.008,33
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			1.150,00
10. Zobowiązania inkasowe			
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach państwowych		84.765,00	
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.		83.209,00	
d) w innych instytucjach kredytowych			167.974,00
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptacyjnego			189.634,00
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie:			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		23,920,00	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			23.920,00
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			22.783,10
19. Różne			9.466 92
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			4.625,81
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy		1.026,77	1.026,77
Razem			913.576,92
22. Różni za depozyty			99.013,44
23. Zobowiązania z tyt. udziel. gwarancyj			63.920,00
24. Różni za inkaso			45 264,06
25. Bank Akceptacyjny			207.824,00
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			1.329.598,42

1) W tym papiery wartościowe Funduszu zasobowego zł 3191,—.

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1937 ROK.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane:		
a) od wkładów oszczędnościowych	12.595,65	
b) od rachunków bieżących	1.562,65	
c) od redyskonta weksli	21,728,58	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	327,77	
e) różne inne	189,23	36.403,88
2. Prowizje wypłacone		2.193,66
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	17.022,70	
b) świadczenia socjalne	1.306,86	
c) wydatki rzeczowe	7.994,15	26.323,71
4. Podatki i opłaty skarbowe		331,18
5. Amortyzacja:		
a) nieruchomości	300,00	
b) ruchomości	400.00	700,00
6. Odpisy na dłużnikach		
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
9. Różne		
10. Dotacją na rzecz funduszu wyrównawcz.		
11. Nadwyżka		1.026,77
Razem		66.979,20

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane:		
a) od weksli	20.935,36	
b) od rachunków bieżących	3.068,52	
c) od pożyczek terminowych na zastaw	118.30	
d) od pożyczek na skrypty dłużne	2.090,67	
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.		
f) od papierów wartościowych	867,60	
g) od K. K. O. i Banków	4,150,31	
h) różne inne	27.699,46	58.930,22
2. Prowizje pobrane		1,935,31
3. Różnice kursowe na rach. w wal. obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		160.95
6. Odzyskane straty		10.00
7. Opłaty na koszty administracji		3.173,58
8. Różne dochody		2.769,14
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem		66.979.20

Buchalter: (—) **E. Kubacka**

Dyrekcja:
(—) **Aleksander Rosse** — Dyrektor Zarządzający
(—) **Leonard Lisicki** — Zastępca Dyrektora
(—) **Walenty Kempa** — członek Dyrekcji

Komisja Rewizyjna:
Przewodniczący: (—) **F. Wawer**
Członkowie: (—) **J. Zgliński**
(—) **M. Olszewski**
(—) **A. Dziubiński**
(—) **Janowski**

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI MIASTA SULEJOWA W SULEJOWIE

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1937 R.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		8.229.99	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		11.037,19	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		473.24	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			19.740,42
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe		4.652,50	
b) papiery państwowe			
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		1.100,00	5.752,50
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			
7. Weksle zdyskontowane (... kont)			
8. Pożyczki wekslowe (595 kont)			93.636.00
9. Weksle protestowane			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (1 kont)		40,00	
b) poch. z innych kredytów (... kont)			40.00
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:			
a) zabezp. papierami wartośc. (... kont)			
b) zabezpieczone hipoteką (... kont)			
c) zabezp. innymi wartośc. (... kont)			
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (6 kont)		1.000 00	
b) innych wartości (... kont)			
c) pożyczki zakładu zastawniczego			1,000,00
12. Pożyczki na skrypty dłużne (... kont)			
13. Pożyczki hipoteczne (... kont)			
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Komitet Konwersyjny Banku Akcept. (... kont)			
15. Odsetki zaległe			
16. Nieruchomości			
17. Ruchomości			675,95
18. Różne			116,45
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			375,84
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			121.337,16
21. Depozyty			2.884,84
22. Udzielone gwarancje			
23. Inkaso			7 395,54
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Ogółem			131.617.54

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			30.000,00
2. Fundusz zasobowy			7.076,08
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			450 50
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędn. instytucyj państwowych, samorządowych i in. prawno-publ.			
a) bezterminowe (12 kont)		3 323,87	
b) terminowe (3 kont)		2.653,57	5 977,44
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (129 kont)		5.697,47	
b) terminowe do 3 mies. (223 kont)		34.891.03	
c) terminowe ponad 3 mies. i warunkowe (221 kont)		30.436,16	71.024,66
8. Rachunki bieżące (czekowe, przekazowe itp.)			
a) instytucyj państw., samorząd., i innych prawno-publ. (... kont)			
b) osób fiz. i prawno-pryw. (... kont)			
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			65,00
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach państw. (kredyt rzem.)		4 393,00	
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.			
d) w innych instytucjach kredytowych			4.393,00
12. Dyskonto Akceptów Banku Akceptac.			
13. Zastaw papierów wartościowych			
14 Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe			
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			171,79
20. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			965,50
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			1.213,19
Razem			121.337,16
22. Różni za depozyty			2.884,84
23. Zobow. z tytułu udzielonych gwarancyj			
24. Różni za inkaso			7.395,54
25. Bank Akceptacyjny			
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			131.617.54

1) W tym papiery wartościowe Funduszu zasobowego zł 3.000,—.

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1937 R.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	2.840.30	
b) od rachunków bieżących		
c) od redyskonta weksli	523,83	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie		
e) różne inne	6 28	3.370 41
2. Prowizje wypłacone		65,99
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	5,390,00	
b) świadczenia socjalne	381,77	
c) wydatki rzeczowe	2 382,80	8,154,57
4. Podatki i opłaty skarbowe		
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości		97 52
6. Odpisy na dłużnikach		2,85
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
9. Różne		
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		450,50
11. Nadwyżka		1 213,19
Razem		13.355.03

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	8,655.86	
b) od rachunków bieżących		
c) od pożyczek terminowych na zastaw	132,76	
d) od pożyczek na skrypty dłużne		
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.		
f) od papierów wartościowych	165.00	
g) od K. K. O. i Banków	13,69	
h) różne inne	99,14	9.066,45
2. Prowizje pobrane		619,29
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		450 50
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		77,25
7. Opłaty na koszty administracji		2.358,35
8. Różne dochody		783,19
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem		13.355.03

Buchalter: (—) **Edward Wnuk**

Komisja Rewizyjna:
Przewodniczący: (—) A. Szwanke
Członkowie: (—) J. Kozłowski
(—) I. Stibel

Dyrektor: (—) Leon Gliszczyński
Członkowie: (—) Stanisław Janczewski
(—) Kopel Wajntraub

Redaktor odpowiedzialny: Bolesław Obszyński. Wydawca: Samorządowy Instytut Wydawniczy sp. z o. o.

Drukarnia Samorządowego Instytutu Wydawniczego, Warszawa, ulica Miodowa Nr. 6.